

Tvorba kódu chování:

Průvodce pro školy

Obsah

Předmluva	3
2 Vyhodnocení a přezkoumání kódu chování.....	5
3 Principy podporující efektivní kód chování.....	15
4 Porozumění chování	17
5 Celoškolský přístup ke kódu chování	21
6 Stanovení standardů chování	24
7 Podpora dobrého chování	25
8 Reagování na nevhodné chování	29
9 Implementace kódu chování.....	42
11 Suspension.....	50
12 Vyloučení	60

Předmluva

Průvodce pro tvorbu kódu chování svým publikováním stanovuje další pramen v celkové strategii NEWB k podpoře školní účasti a participace. V současné moderní společnosti se úkol školy podporovat a rozvíjet u studentů silný smysl pro osobní zodpovědnost i zodpovědnost vůči ostatním stává skutečně klíčovým. Je jedním z těch, za který odpovídá společnost jako celek. Zároveň je „potvrzením, přiznáním“ práce školské rady, ředitelů, učitelů i rodičů.

Průvodce rozeznává význam role zástupců vedení školy a klade důraz na hodnotu zaměstnání každého v komunitě školy, zvláště studenty samotné, v úkolu vytváření takového prostředí školy, které je šťastným místem pro učení a vyučování.

Povinnost zavedení kódu chování každou školou je dnes již stanovená zákonem. Tento průvodce se stane důležitou podporou pro pokračující práci škol se studenty a jejich rodinami. Napomůže zajištění efektivity kódu chování pro zachování nejlepšího možného vzdělávacího prostředí školy.

Průvodce byl napsán s pomocí expertní skupiny založené NEWB, na základě bohatých připomínek vedení jednotlivých škol, učitelských unií, rodičovských organizací, Ministerstva školství a vědy, neziskových organizací a dalších. Tento inkluzivní přístup napomůže maximalizovat jejich přínos pro školy.

Na závěr bych rád vyjádřil vděk zaměstnancům NEWB a všem, kteří podpořili Průvodce a přispěli k jeho tvorbě.

Cathal Flynn

NEWB

Květen 2008

Klíč k termínům použitým v Průvodci

Rodič

Průvodce používá zákonem stanovenou definici rodiče stanovenou ve školském zákoně z roku 1998 (Education Act 1998). Termín rodič zahrnuje také pěstounskou péči, stanoveného opatrovníka či adoptivního rodiče.

Student

Dítě nebo mladý člověk, který navštěvuje školu poskytující primární nebo post-primární vzdělávání.

Škola

Škola, která poskytuje primární nebo post-primární vzdělávání.

Školská rada (Board of management)

Referuje ke školské radě nebo ekvivalentní organizaci zmiňované v sekci 14 školského zákona z roku 1998.

Zkratky

DES Department of Education and Science

EWO Educational Welfare Officer

HSE Health Service Executive

NEPS National Educational Psychological Service

NEWB National Educational Welfare Board

VEC Vocational Education Committee

2 Vyhodnocení a přezkoumání kódu chování

Většina škol již kód chování má. U těchto škol bude použití pokynů zahrnovat provedení auditu (vyhodnocení) již existujícího kódu a provedení podrobnějšího přezkoumání a revize konkrétní oblasti, která bude stanovena prostřednictvím auditu.

Způsob, jakým je kód vyvinut, ovlivňuje jeho úspěšnost

Třetí část školského zákona (Education Welfare Act, 2000) vyžaduje, aby školská rada konzultovala přípravy kódu chování s řediteli, učiteli, rodiči a sociálními pracovníky. Tyto pokyny zároveň zdůrazňují, že je důležité, aby tyto přípravy byly konzultovány se studenty.

Do práce na auditu a přezkoumání kódu chování by měli být zapojeni všichni členové školní komunity, tak aby výsledky byly co možná nejkompaktnější. Do školní komunity patří všichni, kteří jsou v pravidelném kontaktu se studenty (představenstvo, učitelé, sekretářky, správce, zaměstnanci jídelny atd.). Například i řidiči školních autobusů mohou významně přispět k přípravě kódu chování, neboť mohou podávat informace o tom, jak se děti chovají během cesty.

Práce na kódu chování by se měla odvíjet od zkušeností, poznatků, dovedností, potřeb a znalostí lidí ve školní komunitě. Je důležité, aby se tohoto procesu účastnily i skupiny a jednotlivci, kteří figurují na okraji školní komunity.

Spolupráce na kódu chování může škole poskytnout následující příležitosti:

- budování oddanosti k hodnotám a mravům dané školy
- všichni partneři školní komunity mají dobrý pocit z toho, že se podíleli na tvorbě kódu chování (je jejich vlastnictvím)
- vytvoření konsensu v tom, jaké druhy chování a vztahů podporují výuku
- společné chápání toho, jakým způsobem může chování ovlivnit proces učení

- posílení pozitivních vztahů, respektu a důvěry

2.1 Vyhodnocení kódu chování

Audit stávajícího kódu je výchozím bodem pro každou školu, která již má kód chování.

Co je audit?

Audit je vyhodnocení každé oblasti obsahu a fungování kódu chování z důvodu kontroly úplnosti, souladu s požadavky stanovenými zákonem a dobrou praxí uvedenou v tomto Průvodci.

Audit bude obvykle provádět ředitel a zaměstnanci nebo malá skupina reprezentující zaměstnance, rodiče a školskou radu. Tedy až poté, co se seznámí s Průvodcem.

Audit identifikuje ty aspekty kódu, které fungují dobře a odhalí veškeré rozdíly mezi praxí doporučovanou Průvodcem a skutečnou praxí. Zároveň audit identifikuje oblasti, které by dle Průvodce měly být zahrnuty v kódu chování, ale které prozatím nejsou součástí již existujícího kódu.

V případě, že audit identifikuje aspekty školy, kterým by měla být věnována pozornost, je nezbytné, aby se pro představenstvo společně s ředitelem staly prioritou a byl vytvořen akční plán, na základě kterého s nimi bude dále pracováno.

Formulář pro audit je dostupný na webu NEWB.

2.2 Revize kódu chování

Pro proces přezkoumání funkčnosti kódu chování je potřebné, aby škola kód chování skutečně prakticky využívala, a v závislosti na fázi práce s kódem chování se škola může zapojit do různých činností a procesů, které mají za úkol kód chování přezkoumat. Po tomto přezkoumání následuje samotný audit, který se soustředí na to, jak jednotlivé oblasti kódu chování pracují. Tento proces se samozřejmě opírá o velké množství zdrojů

informací od rodičů, zároveň také bere ohled na zkušenosti a názory samotných studentů, učitelů a dalších pracovníků. Tyto všechny informace využívá hlavně k tomu, aby se vědělo, jakým způsobem je možné posilovat jednotlivé oblasti kódu chování.

Přezkoumání jednotlivých oblastí kódu chování by mělo obsahovat:

- popis, co se nyní v dané oblasti děje
- zhodnocení jejího fungování
- prozkoumat a vygenerovat možnosti a prostor její vylepšení a vývoj
- sestavit plán pro zavedení dohodnutých návrhů

Jak provést hodnocení		
Fáze revize	Konkrétní otázky	Možné zdroje informací
Popis aktuální praxe	Co nyní děláme? Popsání toho, co se nyní děje dostatečně podrobně na to, aby se mohlo vyhodnotit fungování kódu chování	Zprávy zaměstnanců Záznamy a dokumenty školy Záznamy o dětech a rodičích
Vyhodnocení současné praxe	Je naše práce v souladu s našimi právními povinnostmi? Jak dobře funguje? Je zavedený konzistentně v rámci celé školy? Na čem by bylo potřeba ještě zapracovat? Co se nedaří? Jak jsme k těmto závěrům došli? Jak je naše hodnocení propojeno s aspekty	Zkontrolování pokynů Pohledy zaměstnanců, rodičů a studentů Záznamy a modely problémových situací Hodnocení celé školy (pokud je relevantní)

	kódu chování a dalšími souvisejícími nařízeními?	
Možnosti zlepšení	<p>Co bychom měli dělat jinak?</p> <p>Jak můžeme dále stavět na oblastech, které fungují?</p> <p>Co víme o dalších způsobech práce v této oblasti?</p> <p>Co by fungovalo lépe pro:</p> <ul style="list-style-type: none"> • studenty? • učitele? • rodiče? 	<p>Průvodce</p> <p>Různé pohledy a zkušenosti</p> <p>Dobrá praxe</p> <p>Výzkum</p>
Akční plány pro zlepšení a implementaci	<p>Jaké konkrétní kroky podnikneme?</p> <p>Jaký je plán (načasování, samotný proces, zdroje)?</p> <p>S kým a jakým způsobem budeme sdílet naše záměry?</p> <p>Jaké další znalosti a dovednosti budeme potřebovat?</p> <p>Jakým způsobem budeme monitorovat uskutečnění našich záměrů?</p>	<p>Podpora služeb plánování vývoje školy (school development planning)</p>

Výstupy z procesu revize

Revize by měla mít pro školu následující výstupy:

- Hluboké porozumění tomu, jak fungují jednotlivé oblasti kódu chování
- Revidovaný přístup k oblasti, skutečné odhodlání plán pro implementaci tohoto přístupu

Revize pomůže k tomu, aby každý ze členů školní komunity věděl, jakou roli v procesu implementace a podpory kódu chování hraje, jakým způsobem se podílí na uplatňování pokynů

Revize by měla dále vymezit, v jakých oblastech je zapotřebí více vzdělat jednotlivé pracovníky, tak aby kód chování mohl být efektivnější.

2.3 Role a jejich zodpovědnost

Patron

Podle ustanovení školského zákona (Education Act 1998) má každá škola svého patrona, který zastává určité funkce tak, jak uvádí zákon.

Školská rada spravuje školu jménem patrona ve prospěch studentů a jejich rodičů. Školská rada musí:

- Podporovat tradice dané školy a v tomto směru se zodpovídat patronovi školy
- Konzultovat veškeré své kroky s patronem a informovat ho o svých záměrech
- Veřejně uvádět veškeré své kroky týkající se přijímacího řízení, participace, případně vyloučení žáka, s těmito kroky musí patron souhlasit

Aby mohly být tyto požadavky naplněny, školská rada by měla kód chování předložit patronovi ke schválení.

Školská rada

Zodpovídá za to, že kód chování je připraven v souladu s jedinečnou identitou školy, jejími zvyky, hodnotami a kulturou. Zároveň školská rada zodpovídá za étos školy a veškerá zavedená pravidla. Školská rada hraje aktivní roli při zjišťování vztahů a chování všech účastníků, které mají velký vliv na étos školy.

Školská rada by měla dále zajistit, že všichni členové školní komunity měli příležitost zapojit se do práce na kódu chování. Měla by také formálně zaznamenávat přijetí kódu chování ve škole. Činí také rozhodnutí ohledně následných revizí kódu.

Ředitel

Ředitel vede audit a revizi kódu chování a zajišťuje jeho implementaci ve škole. Podle pokynů rady vede práci na tvorbě kódu chování.

Učitelé a ostatní zaměstnanci

Učitelé a další zaměstnanci též hrají důležitou roli během revize a aktualizaci kódu chování. Mohou do tohoto procesu vnést své odborné znalosti, zkušenosti, znalost školy a školní komunity, které mohou pomoci k pochopení vztahu mezi učením a chováním a zároveň pomáhají studentům, aby se dokázali správně chovat, zlepšují jejich znalost školy a školní komunity.

Rodiče

Aby mohl být kód chování funkčním nástrojem, je nezbytné, aby se do jeho revize a rozvoje zapojili také rodiče studentů. Mohou do procesu promítnout svá očekávání, postřehy a zkušenosti. Tato účast jim může pomoci uvědomit si zodpovědnost za své děti a jejich chování. Spolupráce mezi rodiči a pracovníky školy může přinést:

- náhled rodičů na to, co učitelé potřebují k tomu, aby mohli efektivně učit

- posílení rodičovské role, zvýšení vlivu na své děti (změny v chování a učení), které mohou výrazně vylepšit kvalitu samotné výuky
- pomoci rodičům získat silný pocit hrdosti v souvislosti se školou a její prací
- pomoci zajistit, aby rodiče předávali svým dětem konzistentní informace o tom, jak se mají správně chovat k ostatním

Studenti/Žáci

Pokud se studenti účastní tvorby kódu chování, je pravděpodobnější, že budou dodržovat stanovená pravidla, protože je sami pomohli vyvinout. Vztahy mezi učiteli a studenty založené na důvěře se můžou v tomto procesu ještě více upevnit. Aktivní účast studentů může přinést:

- studenti přímo od učitelů slyší, co je potřeba k tomu, aby výuka byla co nejefektivnější
- zažití toho, že jsou součástí kolektivní snahy o zajištění toho, že škola bude dobrým místem k učení i vzdělávání
- zodpovědnost studentů za své chování, pro well-being ostatních studentů i učitelů
- zdokonalení umění naslouchat, vyjednávat a přijímat rozdílnost druhých
- skutečné rozpoznání a využití zkušeností, vzhledů a očekávání studentů

Klíčové úkoly

Školská rada

- Vize
- Iniclace
- Dohled
- Participace

Ředitel

- Vedení
- Směřování

- Koordinace
- Komunikace

Reprezentační plánovací skupina

- Plánování
- Zajištění účasti a participace
- Shromažďování informací
- Hodnocení zpětné vazby
- Navrhování možností do budoucna

Školní komunita

- Účast na konzultacích
- Generování informací
- Přispění k evaluaci
- Sdílení nápadů ohledně zlepšování věcí

2.4 Čas a příležitost pro práci s kódem chování

Využívání příležitostí, které se vyvstávají v každodenní činnosti školy

Po volném čase členů školské rady, zaměstnanců, rodičů a studentů je velká poptávka. Proto je vhodné pro práci na kódu využít již existující příležitosti, např.:

- využívání skupin a jiných příležitostí, kdy jsou lidé spolu (např. třídní schůzky)
- vyčlenění určité doby ze schůzek zaměstnanců
- využívání části dnů vyčleněných pro další vzdělávání a trénink zaměstnanců
- věnovat kódu chování zasedání školské rady
- využívání aspektů kurikula pro práci studentů na kódu (sociální, osobní výchova, výchova ke zdraví, umění a drama)
- využívání extra-kurikulárních aktivit (hudba, sport, školní kluby) k vybudování povědomí o vlivu a důsledcích chování každého člověka

Spolupráce

Ačkoli každá skupina potřebuje svůj vlastní čas a prostor pro získání vlastního pohledu na kód chování, příležitosti pro učitele, rodiče a studenty ke společné práci na kódu jsou nedocenitelné. Pomáhají vybudovat sdílené porozumění chování (viz kapitola 4, Porozumění chování) a sdílené pohledy na možnosti posílení kódu.

Jedním z účinných způsobů zajištění spolupráce je vytvoření plánovací skupiny, sestávající ze zástupců vedení, zaměstnanců, studentů, rodičů, a to hned v začátcích práce na kódu chování. Tato skupina může pracovat na plánování procesu revize, shromažďovat a hodnotit informace a koordinovat nápady na nové přístupy. Studenti se mohou účastnit přímo nebo mít vytvořenou zvláštní skupinu, která dává návrhy a nápady plánovací skupině dospělých.

2.5 Účast skrze konzultaci

Se všemi členy školní komunity mohou a měly by být konzultované důležité oblasti kódu chování. Zvláštní pozornost by měla být věnovaná zahrnutí veškeré diverzity studentů, rodičů a učitelů do tohoto procesu. Způsoby konzultace zahrnují:

- brát v potaz kolektivní pohledy školské rady, skupin zaměstnanců, rodičovské asociace, studentské rady
- třídní diskuze
- dotazníky pro členy školské rady, zaměstnance, rodiče, studenty
- boxy pro vhazování anonymních návrhů
- obecná setkávání

Konzultace by měly být plánované se zřetelem na časové možnosti učitelů, rodičů i studentů.

Konzultace se studenty

Lze je realizovat se všemi věkovými skupinami. I malé děti mohou přispět ke tvorbě kódu, na své vlastní úrovni a s podporou učitele. V bibliografii jsou uvedené některé relevantní zdroje.

Studentská rada může hrát důležitou roli v plánování a řízení konzultačního procesu se studenty. Bude však pro tuto práci potřebovat podporu, například skrze training.

Někteří studenti se možná budou mít pocit, že nejsou dostatečně propojení se studentskou radou. Škola bude muset nalézt cesty pro zapojení mladých lidí, kteří se obvykle formálních setkávání neúčastní. Jejich podpora a přivlastnění kódu může být klíčová pro jeho úspěch.

Školní pastorální péče může nabízet adekvátní příležitosti pro účast studentů na tvorbě kódu na základě sdílených hodnot.

Konzultace s rodiči

Rodičovská asociace může rovněž hrát klíčovou roli v zavádění kódu chování. Podobně jako u studentů, také v tomto případě bude nutný kreativní přístup při vytváření příležitostí pro zapojení všech rodičů.

Konzultace se sociálním pracovníkem pro vzdělávání

Sociální pracovník může škole poskytovat konzultace v oblastech její odpovědnosti v souvislosti se školským zákonem (Education Welfare Act 2000), dobrou praxí a zákonných povinnostech souvisejících s Průvodcem.

Klíčové požadavky pro revizi a audit kódu chování

Práce na základě Průvodce znamená:

- Provedení auditu kódu chování
- Příprava akčního plánu, s časovým rozvrhem, pro revizi a obnovu kódu
- Zavedení akčního plánu do praxe
- Poskytnutí příležitostí k účasti na tvorbě kódu zaměstnancům
- Ujištění, že zaměstnanci, studenti, rodiče a další členové školní komunity se účastní revize kódu chování

3 Principy podporující efektivní kód chování

Existují obecně známé základní principy, které žádoucí chování podporují. Pokud tyto principy dodržujeme, je pravděpodobné, že naše cíle budou úspěšné.

Tyto cíle zahrnují:

- vytváření klimatu, které podporuje a posiluje dobré chování
- vytváření pozitivního a bezpečného prostředí pro výuku a učení
- podpora studentů k jejich osobní zodpovědnosti za svoje učení a chování
- pomoc mladým lidem dospět v odpovědné a zúčastněné občany
- budování pozitivních vztahů vzájemného respektu a vzájemné podpory mezi studenty, učitelským sborem a rodiči
- zajistit, že vysoké očekávání školní komunity na chování všech jejích členů jsou všeobecně známa a pochopena

3.1 Základní principy

- **Poskytnutí zřetelných informací**
 - V pravidlech chování je jasně popsáno očekávání školy od každého člena školní komunity (studenti, učitelský sbor a rodiče), které bude napomáhat k vytvoření školy jako dobrého místa pro výuku a učení.
 - V pravidlech je také jasně dáno, jak bude škola postupovat v případě chování, které narušuje, snižuje nebo zabraňuje ve výuce a učení ve škole.
 - Efektivní pravidla dávají jasně najevo, že řádná a harmonická škola vyžaduje, aby se studenti chovali v souladu s uvedenými pravidly.
- **Potvrzení, že záleží na chování každého člena**
 - Školní klima a atmosféra je tvořena aktivitami a chováním každého ve škole. Chování dospělých v životě dítěte, zejména rodičů a učitelů, má významný vliv na to, jak dítě jedná.
- **Zaměření se na podporu dobrého chování**

- Pravidla jsou nastavena k podpoře vhodného chování. Tón a důraz pravidel mohou být nastaveny s vysokým očekáváním a potvrzením dobrého chování.
- **Vyvažování potřeb**
 - Pravidla jsou nastavena tak, že je jasné, že vzdělávací potřeby žáků s problémy v chování jsou vyvážené vzhledem k vzdělávacím potřebám ostatních žáků.
- **Pochopení, že vztahy jsou velmi důležité**
 - Kvalita vztahu mezi učiteli a studenty má silný vliv na chování ve škole. Školní pravidla podporují pocit důvěry mezi studenty a učiteli. Dospělí mají více zodpovědnosti v budování těchto vztahů než studenti.
- **Zaměření na osobní zodpovědnost**
 - Pravidla umožňují mladým lidem zažít hodnotu zodpovědnosti zúčastněného člena školní komunity.
- **Zajištění spravedlnosti**
 - Pravidla informují o principech spravedlnosti. Respektují principy přirozené spravedlnosti, zajišťují trvalý dohled nad chováním ze strany všech školních pracovníků.
- **Prosazování rovnosti**
 - Pravidla prosazují rovnost pro všechny členy školní komunity.
 - Pravidla předchází diskriminaci, umožňují odpovídající pochopení rozdílů. Jsou v souladu s právními předpisy uvedené v dokumentu „Equal Status“.
- **Rozpoznání výchovné zranitelnosti**
 - Pravidla chování reflektují závazek školy, která má poskytovat pozitivní podporu, zahrnující aktivní výuku potřebných dovedností pro ty studenty, kteří jsou náchylnější k problémům v chování.
- **Vytváření dobrých životních podmínek pro studenty**
 - Kód chování je založen na odhodlání zajistit blaho každého studenta, včetně práva účastni se vzdělávání a profitovat z něj.

- **Vytváření dobrých životních podmínek pro zaměstnance**
 - Kód chování pomáhá vytvářet pozitivní a bezpečné pracovní prostředí pro všechny zaměstnance, včetně pozitivního a bezpečného prostředí třídy pro učitele.
- **Podpora bezpečí a svobody**
 - Kód chování podporuje podmínky pro učení výuku, důstojnost a osvobození od hrozeb nebo násilí pro studenty i zaměstnance.

Principy mohou být užity následujícími způsoby:

- **Jako nástroj auditu**
 - Principy nám pomáhají rozhodnout, zda pravidla poskytují úplnou kontrolu.
- **Jako startovní bod pro tvorbu nebo revizi kódu**
 - Vedení, učitelský sbor, studenti začínají pravidel zjišťovat jak nejlépe uchopit principy a uvést je do praxe.
- **Jako způsob evaluace návrhů**
 - Principy nabízejí standard, podle kterého lze hodnotit návrh pravidel.

4 Porozumění chování

Porozumění faktorům, které ovlivňují chování je klíčové pro tvorbu a zavedení kódu chování.

Učitelé, rodiče a studenti potřebují sdílené porozumění faktorům, které ovlivňují chování

4.1 Potřeba sdíleného porozumění

Učitelé, rodiče a studenti mohou chování rozumět různým způsobem. Obecné porozumění poskytne solidní základ pro celoškolský přístup k podpoře vhodného chování a reagování na nevhodné chování.

Sdílené porozumění mezi zaměstnanci

Znalost toho, co se formuje chování dětí a mladých lidí, jako jedinců i jako skupin, umožňuje učitelům a dalším zaměstnancům:

- plánovat a implementovat týmový přístup v podpoře vhodného chování
- vyvíjet přístupy k reagování na nevhodné chování, které budou pravděpodobně fungovat, a vyhnout se reakcím, které by mohly nevhodné chování prohlubovat
- vyhnout se tomu, aby si chování jednotlivých studentů brali příliš osobně

Sdílení porozumění chování s rodiči

Rodiče potřebují rozumět faktorům, které ovlivňují chování studentů ve škole a ve třídě. Potřebují mít představu, jak mohou doma přijímané hodnoty a postoje rodičů podpořit nebo zhoršit chování studentů ve škole. Tohle může být obzvláště důležité, pokud jsou kulturní normy přijímané v rodině jiné, než ty přijímané ve škole.

Sdílení porozumění chování se studenty

Skrze porozumění svého chování a také chování ostatních může škola vybavit studenty schopností přemýšlet o tom, proč se lidé chovají určitým způsobem. To může posílit jejich pocit odpovědnosti za své vlastní chování a ochotu pomáhat si k lepšímu chování navzájem.

4.2. Principy a vlivy

Učení, vztahy a chování jsou neoddělitelně spojeny. Vhodné chování je výsledkem efektivního učení a dobrých vztahů, stejně jako tyto aspekty ovlivňují to, jak se student učí.

Učení, vztahy a chování jsou neoddělitelně propojeny.

Některé klíčové principy jsou společné všem vyspělým modelům chování:

- Chování má smysl. Není náhodné. Má svůj účel a cíl, ačkoli ne vždy ho lze snadno rozpoznat.
- Chování lze naučit. To znamená, že ho lze změnit.
- Chování probíhá v rámci určitého kontextu a ve vztahu k ostatním lidem. Porozumění kontextu je zásadní pro pochopení chování.
- Co učitelé, dospělí a ostatní studenti dělají v reakci na chování studenta má vliv na rozhodování studenta a na jeho chování.
- Efektivní výuka a učení jsou pevně spjaty s dobrým chováním.
- Pozitivní potvrzení je velmi efektivní cesta k ovlivňování a podpoře vhodného chování.
- Kvalita vztahů ovlivňuje chování.

Faktory ovlivňující chování

Je důležité přemýšlet o vlivech na chování v termínech, jako jsou faktory vnitřní, a ty, které jsou vnější a mezilidské.

Vnitřní faktory zahrnují:

- vývoj dle věku a úrovně
- osobnost a temperament
- osobní historii a zkušenosti
- fyzické, smyslové a zdravotní charakteristiky
- dovednosti, schopnost se učit
- důvěru v sebe a ostatní
- odolnost a sebe-účinnost

Vnější a mezilidské faktory zahrnují:

- rodičovské a rodinné vzory a vztahy
- sociální sítě, včetně přátel a vrstevnických skupin
- faktory spjaté se sousedstvím a komunitou
- status a postavení v různých skupinách společnosti
- školní faktory
- čas, příležitosti a podpora k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji

Sociální povaha školy

Znalost vlivu skupin a vztahů uvnitř a mezi několika skupinami a podskupinami ve školním prostředí je důležitá část vedoucí k pochopení chování. Školní život je v podstatě sociální a jednotliví studenti a učitelé jsou součástí mnoha různých skupin a podskupin v průběhu jediného dne. Dynamika, která probíhá uvnitř a mezi těmito skupinami je velmi silná a dokáže silně ovlivnit individuální a skupinové chování.

Nálepkování a definice

Někteří studenti přicházejí do školy nesoucí nálepku, která popisuje některé aspekty jejich vzoru učení nebo chování. SVP (speciální vzdělávací potřeby), ADHD (porucha pozornosti s hyperaktivitou) a PCH/ PE (porucha chování nebo emocí) patří mezi zkratkovitě, ale komplexně popsané soubory potřeb pro jednotlivé poruchy.

Definice mohou být nápomocné při upozornění školy a učitele na speciální vzdělávací potřeby. Nicméně, nálepkování může rovněž ovlivnit výklad nebo porozumění chování studenta.

4.3 Změna chování

Je důležité, aby učitelé věřili, že chování studentů je možné změnit, a věděli, co mohou udělat pro to, aby tato změna byla pravděpodobnější. Skrze dobré obecné porozumění chování, přesné pozorování a dobrou analýzu konkrétního chování mohou učitelé ovlivnit některé z faktorů, které pomáhají studentům řídit a měnit své chování. Tyto faktory zahrnují:

- motivaci
- cíle
- dovednosti
- předchozí zkušenosti s pokusy o změnu, zejména předchozí zažití úspěchu
- podpora rodiče, rodiny, učitele a vrstevnická podpora
- stimul/odměna

Tomuto tématu se více věnuje také sedmá kapitola (podpora vhodného chování).

Klíčové požadavky pro porozumění chování

Aplikování Průvodce znamená:

Zprostředkování příležitostí pro zaměstnance k prohloubení porozumění faktorů, které ovlivňují chování a pomáhají studentům změnit chování.

Nalezení cest podpory rodičů v porozumění tomu, jak mohou pomoci studentům chovat se ve škole správně.

Nalezení cest pomoci studentům v porozumění vlastnímu chování, důvodům, které je k němu vedou a způsobům, jakými lze přijmout zodpovědnost za své chování a vztahy.

5 Celoškolský přístup ke kódu chování

Chování studentů je ovlivňováno školním klimatem, hodnotami, pravidly, praxí a vztahy. Kód chování, sám o sobě, nemůže vytvořit prostředí, které umožňuje studentům učit se efektivně a chovat se vhodně.

Školní klima, hodnoty, pravidla, praxe a vztahy musí podporovat kód chování.

5.1 Co je celoškolský přístup k chování?

Co patří do celoškolského přístupu k chování:

- harmonie mezi étosem školy, pravidly a praxí
- týmový přístup k chování
- celoškolský přístup ke kurikulu a řízení třídy
- inkluzivní a zúčastněná školní komunita
- systematický proces plánování a revize pravidel chování

Konzistentní étos, pravidla a praxe

Jednou z výzev a příležitostí pro zaměstnance školy je vytvoření pozitivního školního klimatu, které bude podporovat a posilovat dobré chování. Všechna školní pravidla mají potenciál ovlivnit chování studentů a měla by být nahlížena z této perspektivy.

Týmový přístup k chování

Zaměstnanci jako tým by měli mít příležitosti, k tomu, aby se ujistili, že veškerá školní pravidla praxe podporuje cíle kódu chování.

Celoškolský přístup ke kurikulu a řízení třídy

Základem pozitivního studijního chování je efektivní výuka a inkluzivní a angažující kurikulum. Vzdělávací program školy a způsob jeho prezentace studentům má velký vliv na jejich chování. Kde jsou studenti zaměstnaní a motivovaní k učení, tam je větší pravděpodobnost, že jejich chování bude pozitivní.

Řízení třídy a učební metody mají rovněž velký vliv na chování studentů. Prostředí třídy, stejně jako širší školní prostředí, dává studentům jasné zprávy ohledně očekávání učitelů a vytváří konzistentní hranice. Dovednost učitele řídit zaměstnání (činnost) studentů je kritickým faktorem prevence problémů.

Inkluzivní a zúčastněná školní komunita

Školská rada, ředitelé, učitelé, ostatní zaměstnanci školy, rodiče a studenti jsou na různých úrovních odpovědní za chování ve škole.

Celoškolský přístup vyžaduje, aby škola zajistila, že všichni této odpovědnosti rozumí a jednají v souladu s ní. To kupříkladu znamená, že rodiče mají příležitost dozvědět se, jaký může mít jejich vztah ke škole dopad na učení a vzdělávání jejich dětí. Studenti se učí, jak je jejich chování a učení, chování a učení a ostatních studentů a wellbeing zaměstnanců navzájem propojené.

Systematický proces plánování

Pomůže škole ujistit se, že všechna její pravidla, protokoly a postupy pracují harmonicky za účelem zachování pozitivního prostředí pro učení a výuku.

5.2 Aspekty školního života, které mohou mít dopad na chování

Při posuzování způsobů, jakými škola ovlivňuje chování, se vedení školy a pedagogičtí pracovníci mohou opřít o značné množství výzkumů i své vlastní zkušenosti a vzdělání. Následující seznam je zaměřený na spojení mezi chováním a některými oblastmi školního života. Jakou součástí revize kódu chování je důležité zjistit, jestli tyto aspekty školního života ovlivňují chování pozitivně.

Aspekty školního života, které mohou mít dopad na chování:

- Přístupy ke speciálním vzdělávacím potřebám
- Přizpůsobení se diverzitě, uznání diverzity jako hodnoty, zabránění diskriminaci
- Programy pastorační péče
- Vztahy mezi studenty a učiteli
- Pocit sounáležitosti se školní komunitou u studentů
- Prostředí školy a třídy
- Relevance kurikula ve vztahu k životu studentů
- Řízení třídy
- Skupiny dle schopností
- Rozvrhy hodin
- Řízení přestávek
- Extrakurikulární a kurikulární aktivity
- Účast studentů
- Účast rodičů

Klíčové požadavky k celoškolskému přístupu ke kódu chování

Aplikování Průvodce znamená:

Využití veškerých školních pravidel a praxe k vytvoření étosu, který podporuje dobré chování.

Identifikace aspektů školního života, které mají největší vliv na chování ve škole a zajištění, aby tyto aspekty fungovaly směrem k podpoře dobrého chování.

Poskytování příležitostí pro zaměstnance k týmovému přístupu k chování.

Revize účasti studentů a rodičů na životě školy, ujištění, že mají možnost přispět k tvorbě pravidel a praxe.

6 Stanovení standardů chování

V šesté kapitole narážíme na standardy chování. Jde o pravidla, která stanovují jasné hranice. Tyto pravidla se zaměřují na chování a vzdělávání žáků. Školní prostředí je popisováno jako pečující, strukturované a takové, ve kterém se dodržují dané standardy chování. Toto chování se očekává od všech členů komunity. Některé školy si přejí namísto používání termínu pravidla spíše termín očekávání.

Třídní a školní pravidla by měly být sepsána jasně, tak, aby je všichni pochopili. Zároveň by pravidla měla studentům říkat, jaké chování se od nich očekává, a které se naopak neočekává vůbec. Tyto pravidla by měla být pravidelně reflektována, popřípadě rozvíjena na základě komunikace s rodiči a žáky.

Normy chování by měly odrážet hodnoty, jako jsou úcta, laskavost, zdvořilost, spravedlnost a odpuštění. Zároveň popisují nevhodné chování ve škole, jako šikanu, krádeže a diskriminaci.

Některé školy mohou mít vytvořeny ve třídách tzv. „smlouvy“. Do jejich vytváření se zapojují také žáci, kteří pomáhají rozhodovat o formách přijatelného a nepřijatelného chování.

Dále se v šesté kapitole můžeme dočíst, jaké jsou standardy, které by se měly ve školách používat na podporu dobrého chování. Jednotlivé normy chování nám pomáhají měřit pokrok studentů k cílům daného chování. Také

se zde můžeme dočíst, jak je důležité, aby studenti měli možnost přemýšlet a mluvit o chování, tím si tak mohou více pravidla zvnitřnit a pochopit.

Také je zde velká role třídního učitele. Ten má na starosti zajistit, aby všichni studenti měli dobré znalosti o tom, co se od nich očekává. Měl by se zapojovat do diskuzí společně se studenty. Samozřejmě by měl jít příkladem všem studentům, protože příklad dospělého je mocným zdrojem učení pro studenty.

I rodiče studentů musíme zapojit do norem chování, které se ve škole prosazují, aby šli svým dětem příkladem a chápali proč, jsou taková pravidla ve škole prosazována.

Neměli bychom zapomínat na studenty se speciálními vzdělávacími potřebami. Tito studenti potřebují větší pozornost a také názornost při vysvětlování pravidel a norem. Musíme porozumění těchto studentů, čas od času kontrolovat a někteří studenti mohou potřebovat k lepšímu pochopení například vizuální či obrázkovou podporu.

Použitím obecných zásad se rozumí:

- rozvoj souboru norem pro chování ve škole
- zapojení školní komunity do diskuzí o standardech
- zapojení studentů do vytváření školních a třídních pravidel
- modelování normy
- výuka studentů o normách a jak s nimi žít

7 Podpora dobrého chování

Hlavním cílem kódu je podpora dobrého chování. Vedení a zaměstnanci školy by měli aktivně podporovat školní etiku, zásady a postupy, které napomáhají pozitivnímu chování a předchází nevhodnému chování.

Podpora dobrého chování je cílem kódu.

7.1. Strategie k potvrzení a k podpoře dobrého chování

Školní vedení a výuka ve třídě umožní většině studentů chovat se takovým způsobem, který podpoří jejich vlastní vzdělávání a rozvoj.

Učitelé a ostatní zaměstnanci také potřebují řadu strategií na podporu dobrého chování na třídní a školní úrovni. V rámci pedagogického týmu by měl být soulad ohledně toho, jak nejlépe podpořit dobré chování.

Studenti se s větší pravděpodobností chovají dobře, když:

- je jim dána zodpovědnost ve škole a podílí se na vývoji kódu chování
- chápou, proč je kód důležitý
- vidí, že kód funguje spravedlivě
- existují normy, které stanoví vysoká očekávání na chování studentů
- normy jsou jasné, odpovídající a široce dohodnuté
- rodiče podporují školu povzbuzováním dobrého studijního chování
- jsou dobré vztahy mezi učiteli, rodiči a studenty a šťastná školní atmosféra
- dospělí se chovají tak, jak se to očekává od studentů.

Další strategie k povzbuzení a podpoře dobrého chování zahrnují:

- každodenní pozitivní interakce mezi učiteli a studenty
- dobré školní a třídní rutiny
- jasné hranice a pravidla pro studenty
- pomoc studentům, aby samy rozpoznali a utvrdili se v dobrém studijním chování
- rozpoznání dobrého chování oznámení a poskytnutí pozitivní zpětné vazby o chování
- zkoumání se studenty, jak by se lidé k sobě měli navzájem chovat
- zapojení studentů do přípravy školních a třídních pravidel.

7.2. Vztahy mezi studenty a učiteli

Kvalita vztahů mezi učiteli a studenty je jedním z nejsilnějších vlivů na studentovo chování. Pro mnoho studentů jsou jejich učitelé hlavním zdrojem podpory, empatie a péče, a jsou nesmírně významné postavy v jejich životech.

Jako dospělí a profesionálové mají učitelé silnou schopnost rozvíjet dobré vztahy a větší zodpovědnost za vztahy.

Vzájemné uctivé vztahy vyrovávají vřelost a empatii s objektivitou, profesionálním odstupem, poctivostí a důsledností.

Škola by měla čas od času prozkoumat způsoby posuzování kvality vztahů ve škole. Může to být provedeno formálně prostřednictvím dotazníků a diskuzních skupin, schránky pro návrhy změn, tutor groups (studenti se učí spolu a od sebe navzájem) nebo kruhového sezení, stejně tak jako skrze neformální každodenní komunikaci ve škole.

7.3. Využití systémů odměn

Systémy odměn mohou být součástí celkové školní nebo třídní strategie, nebo mohou tvořit část plánované intervence k pomoci individuálnímu studentovi se zvládnutím vlastního chování. Školní komunita by měla zvážit a odsouhlasit veškeré použití systémů odměn.

Odměny pro studenty se speciálními potřebami by měly brát v úvahu jejich konkrétní styl učení. Pro všechny studenty (převážně pro ty s problémy v učení), budou mít odměny největší účinek, když budou následovat bezprostředně za chováním, které je odměňováno.

Použití odměn:

Efektivní použití odměn:

Systémy odměn s větší pravděpodobností motivují studenty, když:

- jsou smysluplné pro jednotlivého studenta nebo skupinu
- student rozumí, za co se odměna dává
- uznávají chování, které je oceňováno a požadováno

- jsou úzce spojeny v čase se specifickým chováním, které je odměňováno
- jsou založeny na znalostech jedince a jsou citlivé k osobním, vývojovým a kulturním faktorům
- jsou dány za úsilí a ne jenom za úspěch
- jsou používány neustále a všemi zaměstnanci
- jsou používány inkluzivním způsobem. Odměny nesmí být používány způsobem, který diskriminuje jakéhokoliv studenta nebo skupinu studentů, například určité zázemí, pohlaví nebo etnické skupiny.

Neefektivní užití odměn:

Je potřeba zajistit, aby odměny:

- nestaly se cílem učení
- nevedly k neužitečné soutěži
- opakovaně se neodměňovali ti samí studenti
- aby nepůsobily nedosažitelně pro některé studenty (ve výsledku by je demotivovaly)

Klíčové požadavky: Podpora dobrého chování

Použití Průvodce znamená:

Mít celoškolní plán pro podporu dobrého chování.

Mít plán a strategie pro posílení zapojení studenta a rodičů.

Mít jasné způsoby vyjadřování vysokých očekávání od studentů.

Mít způsob pro posuzování kvality vztahů mezi zaměstnanci a studenty.

8 Reagování na nevhodné chování

Přes veškerou snahu škol, nevhodné chování nastává. Dokonce i drobné porušování kódu chování může být rušivé, zejména pokud je trvalé. Vážné špatné chování může mít škodlivé a dlouhotrvající účinky, včetně přerušení studentova vlastního učení a učení druhých. To může způsobit stres a úzkost, nebo dokonce představovat hrozbu pro bezpečnost studentů a učitelů.

8.1 Vyvažování potřeb

Pokud chování studenta narušuje výuku a učení ostatních studentů, školské orgány musí zvážit potřeby tohoto žáka s ohledem na potřeby ostatních studentů a zaměstnanců. Může to být těžké vyvážit a dosažení toho vyžaduje použití odborných dovedností a úsudků, v každém jednotlivém případě, spoléhat se na reálné a objektivní informace o dopadu na chování žáka, a použití transparentních kritérií pro měření tohoto dopadu. Ve svém přístupu k podpoře dobrého studijního chování a reagování na nevhodné chování potřebuje škola systematicky věnovat pozornost dopadu sankce za nevhodné chování na studenta samotného, tak dopadu nevhodného chování na zaměstnance školy a ostatní studenty.

Zodpovědností školy je udržovat třídu a školní prostředí, které podporuje vzdělání všech studentů školy, a které pro ně zajišťuje vhodné podmínky při výuce.

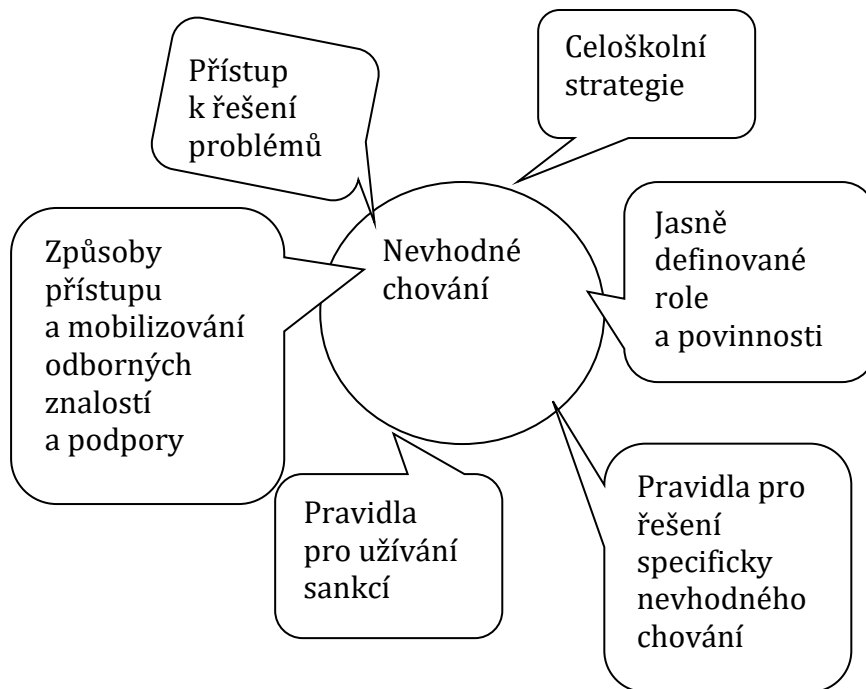
Školská rada společně se školní komunitou by měla vypracovat strategii, jak včas a pozitivně zasáhnout, když chování studenta nesplňuje očekávané normy školy. Obrázek 8.1 ukazuje základní postupy. Prioritní by mělo být zapojení rodičů do strategie.

8.2 Přístup zaměřený na řešení problému

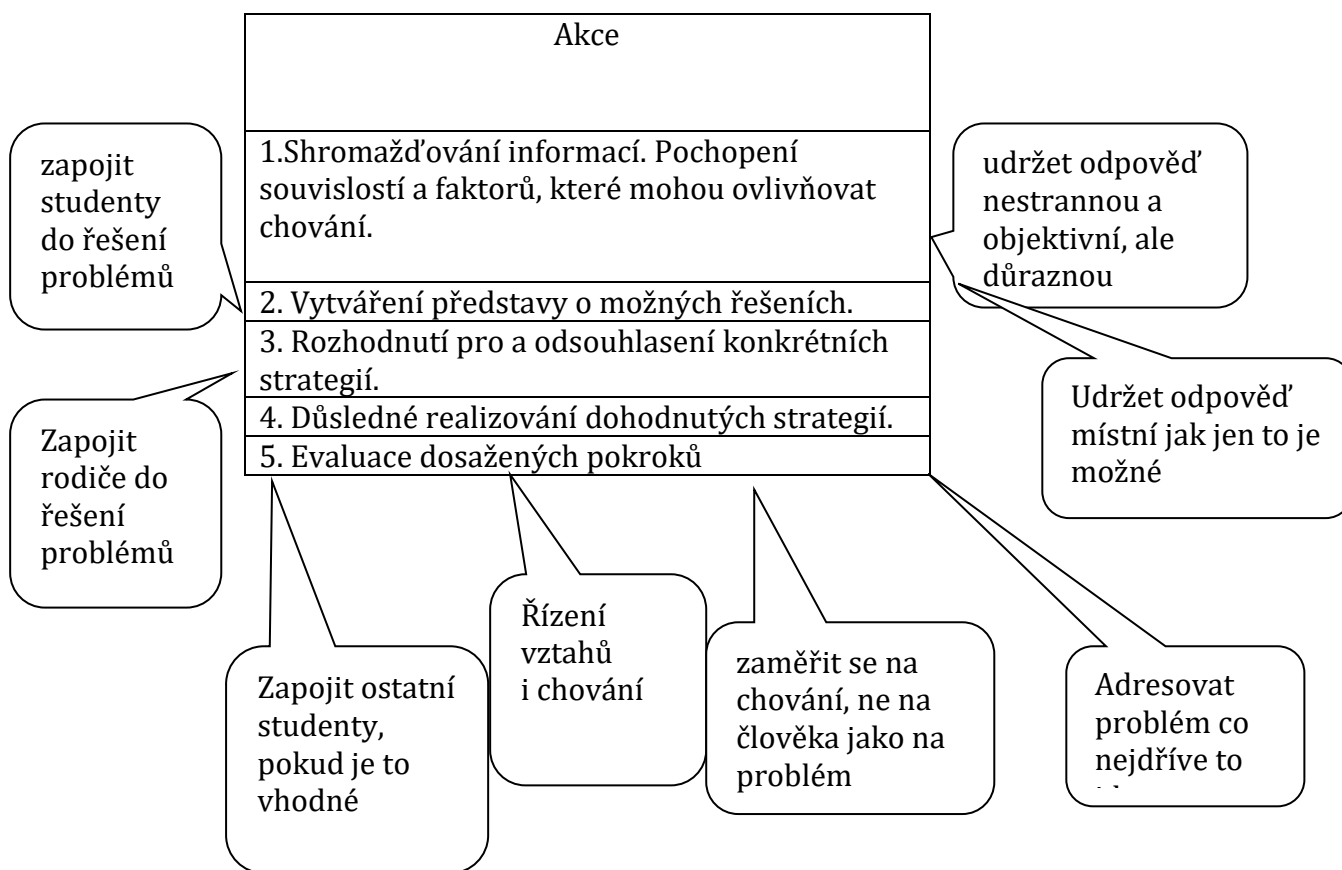
Důležitý prvek přístupu ke studentovi s nepatřičným chováním je přístup zaměřený na řešení problému: to znamená, že škola a učitel reagují na nechtěné chování užitím těchto kroků:

1. Shromáždění informací. Porozumění kontextu a faktorům, které mohou ovlivňovat chování.
2. Vytvoření představy o možných řešeních, které berou v úvahu důvod, proč k chování může docházet.
3. Rozhodnutí se pro a odsouhlasení specifické strategie.
4. Důsledné zavedení strategie.
5. Evaluace dosažených pokroků: posouzení dopadu a účinnosti postupů.
6. Po celou dobu je udržován tak pozitivní vztah se studentem jak je to jen možné, společně s ním jsou zapojeni i jeho rodiče.

Obrázek 8.1 Řešení nevhodného chování

Obrázek 8.2 Přístup zaměřený na řešení problémů

8.3 Celoškolní strategie

Mezi prvky celoškolního přístupu k nevhodnému chování patří:

- dohodnuté způsoby popisu chování
- pravidla pro zaznamenávání chování
- žebřík intervence

Dohodnuté způsoby popisu chování

Společný rámec pro dokumentaci problémového chování by měl zahrnovat způsoby popisující povahu, intenzitu a perzistenci chování. Přesné popisy umožňují dospělým lokalizovat chování na škále závažnosti, všimnout si vzorců chování, sledovat změny v čase nebo v různých kontextech (situacích) a vyvíjet způsoby, jak reagovat na základě této podrobné znalosti. Tento přístup umožňuje zaměstnancům používat respektující a na řešení zaměřený přístup, i když chování studenta je obtížné a náročné.

Přesné popisy chování umožní získání spolehlivých informací o chování konkrétního studenta, jejich shromáždění a sdílení. Dohodnutá terminologie také pomáhá s monitorováním a evaluací kódu chování.

Rámec pro intervenci byl vyvinut odborem vzdělávání v Birminghamu, nabízí formulář na diagnostiku prostředí (Behaviour Environmental Checklist), ve kterém se chování odehrává - skrze něj lze zjistit důležité informace o možných vlivech na rušivé chování. Nabízí také rady ohledně spolupráce mezi mnoha lidmi, kteří mohou mít informace a vliv na podporu změn. Tento typ nástroje je užitečné nabídnout školám pro zahájení společného uvažování o možných způsobech řešení obtížných problémů (vzdělávání Odbor městské rady v Birminghamu 2003).

Opatření týkající se zaznamenávání chování

Ředitel by měl prozkoumat způsoby vybavení zaměstnanců jednoduchým záznamovým systémem, který umožňuje ve škole sledovat, systematicky a důsledně, chování každého studenta, u kterého může být důvod k obavám. V záznamu by měly být uvedené již realizované intervence a způsob, jakým na ně student reagoval.

Žebřík intervence

V rámci celoškolského přístupu by měli mít zaměstnanci školy dohodnutý žebřík intervence jako reakci na nevhodné chování. To umožňuje soulad mezi zaměstnanci, stejně jako to, že je plánován přístup k pomoci studentům změnit své vlastní chování.

Tři úrovně, na kterých mohou intervence probíhat, jsou uvedeny níže. Na každé úrovni je třeba usilovat o podporu rodiny.

Úrovně intervence

Podpora pro všechny

- Většina studentů se chová odpovídajícím způsobem, s pomocí konzistentních a jasných pravidel a rutiny ve třídě a ve škole. Příležitostné a menší nevychovanosti by se měly ošetřovat pravidelně a účinně skrze dovednosti učitele a v rámci třídy.

Další podpora pro některé studenty

- Někteří studenti potřebují více aktivní zásahy, které jim pomohou zvládnout jejich chování. Bez další pomoci mohou být v riziku neúspěchu, a to v oblasti chování, sociální i edukační. Další vstupy a zásahy by mohly zahrnovat
- doručení pro další učitele nebo dospělé, kteří mohou pracovat se studenty
- pastorační péče
- stanovení cílů pro chování a jejich sledování spolu se studentem podpůrným způsobem
- smlouvy o chování

Specializovaná podpora pro malou menšinu studentů

- Malá menšina studentů může ukázat zvláště náročné chování. Mohou mít velké potíže při učení nového chování a nemusí reagovat na zásahy na předchozích úrovních. Tito studenti budou potřebovat trvalé a systematické odezvy zahrnující důležité dospělé osoby v jejich životě, ve škole i doma.

- Ředitel a zaměstnanci by měli budovat dobré vztahy s místními podpůrnými službami, které mohou pomoci reagovat na potřeby studenta s poruchami chování. Zdroje podpory mohou zahrnovat Národní pedagogicko-psychologické služby, komunitní psychologické služby, Národní behaviorální podporu, Národní radu pro speciální pedagogiku či služby Péče o duševní zdraví.
- Školy si musí být vědomy svých povinností vyplývajících z *Equal Status Acts 2000 - 2004*, s ohledem na vytváření přiměřených podmínek pro studenty se zdravotním postižením.

Specializované přístupy k řízení chování

Specializované strategie řízení chování, jako je užívání restrikcí, by nikdy neměly být používány bez konzultace s odborníkem, školení a monitorování. Pochopení výjimečných podmínek, za kterých jsou tyto zásahy užitečné a bezpečné, je složitý proces a jeho vysvětlení je mimo rámec tohoto Průvodce.

8.4 Jasně definované role a odpovědnosti

Mnoho škol má formální a neformální struktury - systémy pro doučování, týmy pastorační péče, poradenské týmy, prefekty - které mobilizují a koncentrují v sobě odborné znalosti a podporu. Učitelé, kteří mají odpovědnost v rámci vedení školy nebo zastávají jiné role ve škole mohou poskytnout podporu třídním učitelům při řešení problémů chování s jednotlivci nebo skupinami.

Jako součást celoškolského přístupu k řízení chování by měly být definovány role jednotlivých učitelů. Studenti, rodiče, učitelé a ostatní zaměstnanci by měli být dobře informováni o těchto určených rolích.

Stejně tak mohou učitelé někdy zastávat také neformální role, v rámci mediace nebo poskytování neformální podpory studentovi či kolegovi.

Třídní učitelé a učitelé jednotlivých předmětů

Učitel je prvotním zdrojem pomoci pro studenty. Jako vedoucí výuky a člověk, jehož vztah se studenty je založen na důvěře, má na studenty silný vliv. Třídní učitel se bude zabývat rutinními případy neslušného chování prostřednictvím strategií řízení třídy, čímž by se měla minimalizovat potřeba dalších zásahů.

Ostatní zaměstnanci

V rámci celoškolského plánu, učitelé potřebují mít přístup k podpoře od dalších zaměstnanců, které mohou požádat o radu, nebo ke kterým mohou poslat jednotlivé studenty (rovněž pro radu a podporu, ne za trest). Příležitosti pro využívání ostatních zaměstnanců zahrnují:

- učitel pošle studenta za jiným zaměstnancem (ředitelem, tutorem apod.) jakou součást plánované intervence
- učitel obdrží radu od poradenského pracovníka, kaplana nebo jiného zaměstnance, který má specifickou roli či dovednosti v oblasti řízení chování
- vzájemná podpora a mentorování (instrukce) pro třídní učitele
- program pastorační péče

Zaměstnanci, pracují jako tým, mohou také podporovat třídní učitele několika dalšími způsoby:

- pomáhat učitelům přemýšlet a analyzovat možné důvody špatného chování studenta
- pomáhat navrhnout možné způsoby změny chování

8.5 Šikana a obtěžování

Školská rada musí mít vytvořené zásady prevence nebo adresování šikany a obtěžování.

Školy musí ve svém kódu chování jasně stanovit, že šikana je neakceptovatelná. Adresovat šikanu je součástí profesní povinnosti učitelů. Ministerstvo školství tuto povinnost posiluje tím, že od škol vyžaduje vytvoření opatření proti šikaně (anti-bullying policies).

Kromě explicitního stanovení, že šikana je ve škole nepřijatelná, a vytvoření opatření proti šikaně, by měl také kód chování stanovovat, co škola učiní v případě domnělého porušení pravidel. Vzory a průvodci opatřeními proti šikaně jsou k dispozici na Ministerstvu školství.

Školy by si rovněž měly být vědomy toho, že existuje rozsáhlá legislativa týkající se obtěžování a sexuálního obtěžování ve školách a na pracovištích. Zákon školám ukládá povinnost implementovat pravidla určená k ochraně studentů a zaměstnanců před obtěžováním.

Rozpoznávání dopadů šikany nebo obtěžování

Šikana a obtěžování může vést k nevhodnému chování oběti. Školy by měly reagovat na to, že takováto provokace vede k nevhodnému chování a neměly by se soustředit pouze na nevhodné chování studenta, který je šikanován nebo obtěžován.

8.6 Používání sankcí

Školská rada by měla podporovat celoškolský přístup k používání sankcí:

- srozumitelnost role a účelu sankcí
- dobrá praxe v používání sankcí
- povinnost dbát o své studenty (povinnost péče)
- podpora studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Cílem sankce je pomoci studentovi učit se.

Účel sankcí
Účelem sankcí je dosáhnout změny chování skrze:
<ul style="list-style-type: none">• pomoc studentům naučit se, že jejich chování je neakceptovatelné• pomoc studentům rozpoznat dopad jejich činů a chování na ostatní• pomoc studentům (způsobem odpovídajícím jejich věku a vývoji) porozumět, že mají možnost volby svého chování a že každá volba má následky• pomoc studentům naučit se převzít za své chování zodpovědnost
Sankce může také:
<ul style="list-style-type: none">• posílit hranice stanovené kódem chování• dát najevo ostatním studentům a zaměstnancům, že jejich wellbeing je chráněno
V případech vážného narušení školních standardů, sankce mohou být potřeba k:
<ul style="list-style-type: none">• zabránění vážného narušení učení a vzdělávání• udržení ostatních studentů a dospělých v bezpečí

Dobrá praxe v používání sankcí:

Sankce by měly být používány způsobem, který zaručuje, že:

Sankce jsou součástí plánu změny chování

Sankce je forma pozitivní intervence. Je však nepravděpodobné, že by sankce změnila chování samy o sobě. Měly by být používány jako součást širšího plánu.

Sankce by měly být používány respektujícím způsobem, který studentům umožní porozumět následkům jejich chování a převzít zodpovědnost za změnu onoho chování. Sankce by především měla:

- Uklidnit a neeskalovat situaci
- Zachovat důstojnost všech zúčastněných
- Být aplikována férovým a konzistentním způsobem
- Být včasná (aktuální)

Sankce jsou používány konzistentně

Úkolem školské rady je zajistit, že všichni zaměstnanci používají dohodnuté sankce konzistentním způsobem. To omezuje subjektivitu a napomáhá zajistit spravedlnost. Učitelé by měli být seznámeni s úrovní sankcí, jejich použití je v jejich kompetenci.

Studenti a rodiče vědí, jaké sankce jsou ve škole používány

Školní sankce a pravidla jsou jasně stanovená. Student by měl vědět, kdy porušil kód chování a že to je důvodem k použití sankce. Student by měl být schopný přiřadit sankci ke svému chování, které bylo důvodem uložení sankce.

Sankce jsou přiměřené

Sankce by měly odpovídat povaze a vážnosti chování. Rozhodování o použití sankcí by mělo brát v úvahu rozdíl mezi malým a vážným porušením pravidel. Pohled na špatné chování v sobě zahrnuje mnohem více faktorů, než jen chování samotné. Tyto faktory zahrnují:

- frekvenci, délku trvání a stálost chování
- zda je součástí eskalujícího vzorce špatného chování
- kontext chování

Sankce jsou vhodné

Sankce by měly odpovídat věku a vývojovému stádiu studenta a brát v úvahu kulturní prostředí, ze kterého student pochází. Měly by reagovat na konkrétní okolnosti zranitelných jedinců nebo skupin studentů (například dítě v ústavní výchově či dítě se speciálními vzdělávacími potřebami).

Sankce nemohou být zaváděny způsobem, který diskriminuje určitou skupinu studentů a školy by si měly být vědomy toho, že určité sankce mohou disproportčně zasáhnout především určité skupiny studentů.

Záleží na konkrétních školách a jejich znalosti kontextu, aby stanovily odpovídající sankce. Jako například:

- slovní napomenutí
- odejmutí ze skupiny (ve třídě)
- odebrání privilegií
- odebrání z určité hodiny nebo vrstevnické skupiny
- vykování úkolu, který je pro školu užitečný
- nechání po škole
- formální oznámení školské radě

Pokud je nechání studenta po škole používáno jako sankce, mělo by to být jasně stanovené v kódu chování. Rodiče by měli o tom, že je jejich dítě po škole, dostat adekvátní oznámení.

Nevhodné sankce jsou například:

- Fyzický trest nebo hrozba fyzickým potrestáním
- Zesměšnění, sarkasmus nebo poznámky, které pravděpodobně oslabí žákovo sebevědomí
- veřejné nebo privátní ponižení
- používání sankcí na celou třídu nebo skupinu v případě individuálních prohřešků
- ponechání studenta bez dozoru (např. na chodbě) v době, kdy je za něj škola zodpovídá
- soustavná izolace nebo ignorace studenta ve třídě
- sankce, jejich používání diskriminuje určité studenty

Dočasné odebrání studenta ze třídy na jiné supervizované místo může být vhodné v případě nutnosti zajištění učení ostatních studentů a také toho, aby situace napomohla studentovi rozpoznat a uvědomit si dopad a následky

svého chování. Avšak soustavné odepírání přístupu ke kurikulu jako **obecná sankce** není přípustné.

Školská povinnost péče

Škola a každý její učitel musí zajistit, že v rámci používání jakékoli sankce nedochází k narušení péče o studenta, kterou je škola povinná poskytovat. Například, že není student nikdy ponechán bez dozoru.

Studenti se speciálními vzdělávacími potřebami

Stejně jako v případě jakéhokoliv jiného studenta, mohou být i u studentů se SVP zapotřebí sankce, které jim pomohou dozvědět se o vhodném chování a dovednostech.

učitelé by však měli dávat obzvláště pozor na to, zda student se SVP skutečně porozuměl účelu sankce a důvodům, proč bylo jeho chování neakceptovatelné.

8.7 Používání sankcí jako reakcí na chování, ke kterému dochází mimo školu

Standardy a pravidla obsažená v kódu chování obvykle platí v jakékoliv situaci, kdy má škola za studenta stále zodpovědnost, a to i když se nachází mimo školu. Jako příklad lze uvést školní výlety, hry, extrakurikulární aktivity a účast na akcích organizovaných školou. Kód chování by měl jasně stanovovat, kdy a kde jeho ustanovení platí.

Pokud se student údajně účastnil velmi špatného chování mimo území školy a zároveň v době, kdy za něj škola nenesla zodpovědnost, je nutné rozhodnout, zda existuje jasná spojitost se školou a prokazatelný vliv na její práci, než je možné uplatnit kód chování. Škola může v této situaci potřebovat právní poradenství.

Klíčové požadavky: Reakce na nevhodné chování

Používání kódu chování znamená:

Vyvinout pravidla, která stanoví používání sankcí k pomoci studentům změnit nevhodné chování

Mít odsouhlasené strategie pozitivní intervence, která studentům pomůže změnit nevhodné chování

Mít jasně definované role a odpovědnost pro zaměstnance ve vztahu k chování a rozšiřování povědomí o těchto rolích

Odsouhlasit standardizovaný způsob zaznamenávání údajů, které souvisí s chováním studentů

9 Implementace kódu chování

Úspěch kódu chování závisí na dobrém plánu implementace. Základními elementy implementačního plánu jsou:

- komunikace o kódu chování
- učení studentů takového chování a učících dovedností, které potřebují
- zajistit rodičovskou podporu
- monitorovat chování ve škole
- přehodnocovat kód (viz kapitola 2)

9.1 Komunikace o kódu chování

Sekce 23(4) z Education Act 2000 říká, že je nutné seznámit s kódem chování rodiče žáků, ještě před jejich zápisem do školy. Ředitel školy toto může uvést jako podmínku registrace. Rodiče tudíž podpisem souhlasí s kódem chování, a také že vynaloží veškeré přiměřené úsilí, aby bylo chování dítěte v souladu s kódem.

Rodiče a studenti musí pochopit, že stejně jako škola i oni mají zodpovědnost při vývoji a implementaci kódu chování, jako součást školské komunity. Požadavek, že rodiče tento kód podepíší souhlas s kódem, neznamená jejich dostatečnou podporu. Program vyžaduje, aby rodiče dostatečně porozuměli školním standardům, jak mohou podpořit svoje děti a pomoci jim pochopit očekávání školy.

Ředitel a zástupce ředitele mají zvláštní úlohu při zajišťování dalších komunikačních mechanismů, aby rodiče pochopili normy a hodnoty na niž je kód postaven. To je důležité pro udržení podpory rodičů a pozitivního chování studentů.

Kód jako veřejná listina

Školy musí mít tento kód chování a písemné podobě. Psaný dokument je způsob lepšího uvědomování inkluzivních procesů, které byly v kódu

vytvořeny a slouží jako prostředek ke komunikaci ve školní komunitě. Psaný dokument by měl popisovat všechny důležité prvky školní politiky chování.

Šablona pro psaný kód chování

- jak byl náš kód vytvořen
- naše vize pro vztahy a chování ve škole a způsoby, jak dosáhnout dobrého chování
- očekávání pro studenty, zaměstnance a rodiče, jak se k sobě budou chovat
- jak mohou studenti, učitelé a rodiče pomoci vytvořit šťastné školní prostředí
- role a povinnosti zaměstnanců ve vztahu k chování
- účel a obsah školního řádu
- způsoby rozeznávání dobrého chování, pokrok a úsilí (např. systém odměňování)
- jak si mohou studenti, zaměstnanci a rodiče pomoci při vzájemném přijímání standardů školy
- kde mohou studenti a rodiče najít pomoc v případě objevení problému
- následky nepřijatelného chování: co se stane, když někdo poruší pravidla (odpovědi a sankce)
- procedury pro poškoláky
- reference školní politiky pro řešení šikany, obtěžování a sexuální obtěžování
- kdy a kde bude kód chování platný (školní autobus, výlety...)
- politika a procedury pro dočasné vyloučení a pro trvalé vyloučení
- plán pro revize kódu
- detaily koho kontaktovat o věcech okolo chování
- datovat kód (včetně nových částí kódu)

Tvoření kódu jako proces přístupný všem

Kód by měl být napsán takovým způsobem, který je určitý komunitě otevřený, aby se mohli studenti, rodiče a zaměstnanci na jeho tvorbě také

podílet. Měl by být používán prostý jazyk s konkrétními příklady a důkladnými vysvětlivkami. Schopnost rodičů rozumět a komunikovat v jazyce školy, který je potřeba zvážit a stanovit: v případě potřeby by měly být k dispozici překlady. Škola by se měla vyvarovat komunikačním bariérám, a tím pádem by kód měl být vypracovaný ve více formách. Komunita školy může zahrnovat mnoho kultur, tudíž je důležité vysvětlení obsahu takovými způsoby, kterým daná skupina rozumí.

9.2 Výuka kódu a tvoření hodnot u studentů

Školy si musí definovat a učit, jaké chování od svých studentů očekávají. Školy mohou studenty naučit jak řídit svoje chování a přiměřeně reagovat na chování druhých . I tomto případě školy vybaví studenty základními dovednostmi a zároveň vytvoří podmínky pro efektivní vyučování.

Dospělí by měli využít možnost podpory chování a budovat smysl pro komunitu a vzdorovat chování, které tyto snahy podlamují. Studenti potřebují rozsah možností, mít slovo v rozhodování, které se jich týkají a procvičovat aktivní občanství. Tyto možnosti mohou být nabízeny individuálně ve třídách, stupních nebo na celé škole, a to způsoby, které uznávají věkový rozdíl, vývojové stádium, zkušenosti a schopnosti.

Příležitosti pro učení dovednosti spojené s dosahováním standardů očekávaného chování ve škole zahrnuje:

- odkazování na kód ve třídě a pravidelné uplatňování hodnot
- objasnění, zdali studenti rozumí očekávanému chování
- projednávání vhodného a nevhodného chování se studenty
- učení a výuku pravidel a rozvíjení učebního plánu pro každé pravidlo
- zapojení studentů v přezkoumávání a rozvíjení školní politiky

Studenti v procesu změny

Časy velkých změn jsou pro studenty velmi náročné. Studenti prvních ročníků na post-primárním stupni a menší děti přicházející do školy se musí přizpůsobit novým hranicím a požadavkům. Děti často mění školu se stěhují z jiného vzdělávacího, jazykového nebo sociálního prostředí, děti se

speciálními vzdělávacími potřebami a ty, kterým se mění rodiny nebo životní situace, včetně dětí v ústavní péči. Ti všichni musí překonat významné překážky.

Na příklad, studenti stěhující se z primární do post-primární školy, potřebují porozumět rozdílům post-primární školy. Jednotný kód může být přísnější; mohou zde být rozdíly v očekávání učitelů a může být vyžadován vyšší stupeň organizace správy učebnic, stěhování tříd.

Pro velmi malé děti mohou změny v očekávání dospělých znamenat například požadavek na dlouhodobé sezení, poslouchání a sdílení věcí s ostatními studenty.

Tam, kde studenti zaznamenávají potíže s přesunem do nové situace, mohou tyto potíže způsobit neočekávané projevy chování. Školy, které mají program na pomoc pro zvládnutí tohoto přesunu, zaznamenávají vyhnutí se těmto problémům.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mohou potřebovat pomoc při pochopení kódu. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami potřebují být poučeni, že následky chování mohou mít vícero způsobů; například skrz obrázek, film nebo hraní rolí. Ti totiž nemusí následkům rozumět stejně dobře jako ostatní vrstevníci.

9.3 Budování vztahů s rodiči

Porozumění a podporu kódu chování rodiči by mělo být posilováno aktivitami jako:

- úvodní setkání pro rodiče nových studentů, zaměřené specificky na kód chování, školní standardy, očekávání od studentů a roli rodičů v pomoci studentům standardy splňovat
- povzbuzovat rodiče, aby sdíleli informace o všem, co by mohlo mít vliv na chování studentů ve škole a ujistit se, že vědí, jakým způsobem tak mohou činit

- včasný systém varování, který upozorní rodiče na možné potíže v chování žáka, takže bude se shodnout na způsobech a zahájení podpory
- dostatečné možnosti pro rodiče k vyjádření svých obav, dostatečná nabídka pomoci studentům, se kterou jsou rodiče rovněž seznámeni
- rodičovská asociace - pořádání setkání a workshopů na téma chování, aspekty vývoje dítěte a mladého člověka apod.
- účast rodičů na tvorbě a plánování pravidel/politiky školy

9.4 Monitorování chování ve škole

Tvorba kódu není jednorázovým úkolem. Kód je živoucí a pozitivní sadou přesvědčení a činů, které pomáhají zajistit, že škola i třídy jsou efektivním místem pro učení a výuku.

Škola musí vědět, jak dobře kód funguje a zda dosahuje svých cílů. To vyžaduje monitorování a zaznamenávání chování ve škole a čas věnovaný analýze informací takto získaných.

Dobrý systém pro monitorování standardů chování shromáždí spolehlivé, faktické informace od školské rady, učitelů a dalších zaměstnanců, studentů a rodičů, ohledně obecných standardů chování ve škole i standardů v jednotlivých třídách. Vyrovnají se tak subjektivní a faktické informace o tom, co se skutečně děje, získá se dostatek informací o dobrém i nevhodném chování. Bude použita jednotná terminologie (viz 8.3).

Pravidelné monitorování:

- upozorní zaměstnance školy na možný problém studenta/skupiny
- odhalí vzorce a trendy, například denní dobu, místo nebo okolnosti asociované se špatným nebo obzvláště dobrým chováním
- poskytne vedení školy informace, které potřebuje k tomu, aby dohlédla na celkové fungování kódu
- poskytne informace, které škole pomůžou zjišťovat možné příčiny konkrétního chování, a také monitorovat, zda určité skupiny studentů nejsou terčí šikany či obtěžování

- poskytnete informace o úspěších, o tom co se daří
- zabrání riziku nespravedlivého nálepkování studentů, poskytnete dostatek objektivních informací

Školská rada, společně s ředitelem, by měla pravidelně sledovat informace získané monitorováním. Pokud zjistí jakékoliv trendy či vzorce vyžadující pozornost, měla by se podrobně zaměřit na možné příčiny jejich výskytu a zabránit jejich upevnění v rámci školy nebo určité skupiny. Jedním z výstupů procesu monitorování může být rozhodnutí pro revizi kódu chování.

Studenti a rodiče by měli být rovněž dotázáni na jejich názor ohledně příčin výskytu vzorců či trendů v chování. Můžou poskytnout cenné vhledy do chování studentů a pomoci nalézt řešení.

Záznamy

Standardizovaný systém záznamů umožní škole sledovat chování jednotlivých studentů a kontrolovat zda je úsilí věnované změně chování namířeno správným směrem. Stejně tak by měly být monitorované veškeré intervence použité s cílem změnit chování konkrétního studenta, včetně kontaktů s rodiči nebo pomoc dalších odborníků. Pozitivní odezvy studenta, důkazy o změněném chování, sankce (včetně důvodů proč byly použity) by měly být rovněž podrobně monitorovány.

Studenti by měli být informováni o tom, že jejich chování je monitorováno a o důvodech těchto záznamů.

Veškeré záznamy musí být v souladu se zákonem (Data Protection Act 1988 a 2003). Platí zejména těchto osm pravidel:

- získkej a zpracuj informace spravedlivě
- uchovávej je pouze pro jeden nebo více specifických, explicitních a zákonných účelů
- použij a zveřejni je pouze způsoby, které jsou v souladu s těmito účely
- uchovávej je v bezpečí a zajištěné proti krádeži
- shromažďuj přesné informace, udržuj je aktuální a kompletní

- ujisti se, že jsou adekvátní a relevantní, ne nadbytečné
- neuchovávej je déle, než je nezbytně nutné
- vydej kopii jeho osobních záznamů na vyžádání jednotlivce

Informace pro rodiče

Školská rada by měla rodiče pravidelně informovat o stavu chování ve škole, například formou výročních zpráv pro rodiče, učitele a ostatní zaměstnance.

9.5 Řešení obav a stížností

Škola by měla zprostředkovat dostupné cesty, jakými mohou rodiče, studenti i zaměstnanci vyjadřovat své obavy ohledně chování nebo jakéhokoli aspektu kódu chování. Vyjadřování stížností poskytuje škole důležitou zpětnou vazbu a mělo by tudíž být vítáno a povzbuzováno. Měl by existovat systém pro formální i neformální stížnosti. Škola by se měla snažit nalézt řešení co možná nejdříve a co nejblíže samotnému původu problému.

Škola musí zajistit, aby každý, kdo podá stížnost na diskriminaci, obtěžování nebo sexuální obtěžování není následně viktimizován v důsledku toho, že promluvil.

9.6 Oznamování nepřítomnosti dítěte ve škole

Kód chování musí obsahovat postupy, kterých bude využito při oznamování rodičům, že jejich dítě není přítomné ve škole. Rodičům by měly být ohledně absence dítěte oznamovány následující informace:

- je důležité, aby škola byla informovaná o absenci dítěte, ať už z jakéhokoliv důvodu
- stanovit, kdy chce škola být informovaná (první den absence/v den návratu studenta do školy)
- osoba, která má být informovaná
- způsob informování (deník, telefonát, sms)
- potřeba dát škole podrobné informace o důvodech absence
- při dlouhodobých absencích ze zdravotních důvodů může škola vyžadovat potvrzení lékaře

- systém, kterým škola informuje rodiče o nepřítomnosti žáka (např. sms) a forma odpovědi, která se od rodiče očekává
- opatření, která škola učiní, pokud ji rodič neinformuje o absenci dítěte

Pokud má škola formulář ohledně absence dětí, který vyplňují rodiče, nedoporučuje se používání „výběru z možností“. Mělo by zde být prázdné místo pro napsání skutečného důvodu rodičem.

Klíčové požadavky: Implementace kódu chování

Použití Průvodce znamená:

Mít efektivní způsoby informování o kódu chování

Mít kód v písemné podobě

Program pro rodiče k podpoře kódu

Realizace lekcí a programů, kde se studenti učí dovednosti, které potřebují k tomu, aby se chovali dobře

Věnovat pozornost studentům, kteří by mohli být zranitelní

Monitorování a analýza vzorců v chování ve škole

Postupy informování ohledně absence dítěte

11 Suspendování

Pro potřeby tohoto průvodce je suspendování definováno jako: *student je povinen opustit školu na specifický, limitovaný počet školních dnů.*

Během suspendování zůstává studentem školy.

11.1 Právo suspendovat studenta

Školská rada má právo suspendovat studenta. Pokud je tato pravomoc přesunuta na ředitele, mělo by tak být učiněno formálně a písemně.

11.2 Důvody pro suspendování

Suspendování musí být přiměřenou odezvou na chování, které vyvolává obavy.

Suspendování musí být přiměřenou odezvou na chování, které vyvolává obavy. Za normálních okolností byly před přikročením k suspendování vyzkoušeny jiné intervence a zaměstnanci školy vyhodnotili důvody, proč nefungovaly. Rozhodnutí suspendovat studenta lze pouze na základě vážných důvodů, jako například:

- chování studenta mělo vážně škodlivý účinek na učení ostatních studentů
- studentova trvalá přítomnost ve škole v současné době představuje hrozbu pro bezpečnost
- student je zodpovědný za vážné poničení majetku

I jediný incident vážného pochybení může být důvodem suspendování.

11.3 Určení, zda je vhodné studenta suspendovat

když je účel navrhovaného suspendování jasně identifikovaný, a nelze jej naplnit žádným jiným způsobem, suspendování může mít hodnotu.

Suspendování může poskytnout oddych zaměstnancům a studentovi, dát studentovi čas zamyslet se nad souvislostí mezi jeho činy a jejich důsledky dá zaměstnancům čas naplánovat způsoby jak pomoci studentovi změnit neakceptovatelné chování.

Ale suspendování může být také kontraproduktivní, pokud je použité bez jasného zdůvodnění nebo bez zhodnocení jeho dopadu a hodnoty. Vedení školy by mělo zvážit rizika jakýchkoli nechtěných důsledků suspendování, jako zvýšený pocit odcizení od školy, který by mohl dále vést k cyklu problémům v chování i v akademické oblasti.

Faktory, které by měly být zváženy před suspendováním studenta
Povaha a závažnost chování
<ul style="list-style-type: none"> • Jaký je přesný popis chování? • Jak perzistentní je dané chování? • Eskalovalo problémové chování bez ohledu na vyzkoušené intervence?
Kontext chování
<ul style="list-style-type: none"> • Jaké jsou okolnosti konkrétních případů špatného chování (např. ve třídě, ve třídě specifického učitele, na dvoře, ve skupině)? • Jaké faktory mohly vyvolat incidenty špatného chování (např. šikana, kulturní nebo rodinné faktory)? • Jaký je věk, vývojové stádium a kognitivní schopnosti studenta? • Jsou nějaké faktory, které by mohly být asociované s chováním (např. zejména okolnosti doma, specifické vzdělávací potřeby)?
Dopad chování
<ul style="list-style-type: none"> • Jak chování studenta působí na další studenty a zaměstnance? • Jaký je dopad tohoto chování na vyučování a učení ve třídě? • Má chování dopad obzvláště či ve větší míře na určité studenty nebo učitele? • Rozumí student dopadu, který má jeho chování na ostatní?
Předchozí vyzkoušené intervence
<ul style="list-style-type: none"> • Jaké intervence byly doposud vyzkoušené? Po jakou dobu? • Jak byly intervence zaznamenány a monitorovány? • Jaký byl výsledek těchto intervencí? • Byli rodiče zahrnuti do hledání řešení problémového chování studenta? • Byla vyhledána psychologická diagnostika nebo poradenství? • Jsou k dispozici jakékoliv jiné intervence, jako vrstevnická podpora, restorativní justice nebo rodinné konference? • Je student nebo rodič v kontaktu s jinou podpůrnou službou a byla tato služba přizvaná k řešení problému? • Byla o pomoc požádána jakákoliv jiná agentura (např. Child Guidance Clinic, Child and Adolescent services)?
Je suspendování přiměřenou odezvou?
<ul style="list-style-type: none"> • Je studentovo chování důvodem pro suspendování? • Je tento standard použitý k posouzení chování aplikovaný také při posuzování chování jakéhokoliv jiného studenta?
Možný dopad studentova suspendování
<ul style="list-style-type: none"> • Bude možné v rámci suspendování provést také další nebo alternativní intervence? • Pomůže suspendování studentovi změnit své nevhodné chování? • Jak pomůže suspendování učitelům nebo dalším studentům ovlivněným tímto chováním? • Zhorší suspendování vzdělávací zranitelnost studenta?

Suspendování jako součást plánu pro řešení chování

Suspendování by mělo být součástí dohodnutého plánu na změnu studentova chování. Suspendování by mělo:

- Umožnit škole stanovit cíle v oblasti chování spolu se studentem a jeho rodiči
- Dát škole a zaměstnancům příležitost plánovat další intervence
- Umožnit studentovi a jeho rodičům uvědomit si vážnost chování

11.4 Formy suspendování

Okamžité suspendování

Za výjimečných okolností může ředitel zvážit okamžité suspendování jako nutné, pokud setrvávající přítomnost studenta ve škole znamenala vážnou hrozbu pro bezpečnost studentů nebo zaměstnanců školy. Musí být stále zachovány spravedlivé postupy.

Suspendování během státní zkoušky (State examination)

Tato sankce by měla být schválena školskou radou a použita pouze pokud existuje:

- hrozba narušení řádného průběhu zkoušky
- hrozba ohrožení bezpečí studentů a zaměstnanců
- hrozba narušení práva studentů na vykonání zkoušky v klidné atmosféře

Sankce by měla být přiměřenou odezvou na chování. Na příklad je zřídka byla vhodná při prvním přestupku, pokud tedy nedojde k narušení řádného průběhu zkoušky.

Tato sankce by měla být uskutečněná jako jakékoliv jiné suspendování, se zachováním spravedlivých postupů.

Automatické suspendování

Školská rada může rozhodnout (po dohodě s ředitelem, studenty i rodiči), že konkrétní pojmenované chování vyžadují suspendování jako sankci. Ale

určení suspendování jako sankce pro určité jmenované chování neznámá, že zároveň mizí povinnost spravedlivého procesu v každém individuálním případě.

Nevhodné použití suspendování

Studenti by neměli být suspendováni pro:

- slabý akademický výkon
- slabou docházku nebo pozdní příchody
- malé porušení kódu chování

Ale jakékoliv chování, které trvale narušuje učení nebo je potenciálně nebezpečné může být vážnou záležitostí. Každé chování musí být posouzeno v kontextu - abychom porozuměli nejen chování samotnému, ale také našli sankci pro toto chování nepřiměřenější.

Opakované suspendování

Student by neměl být suspendován znovu krátce pro návratu do školy. Je to možné pouze pokud:

- Se dopustí výrazně špatného chování, které je důvodem pro suspendování
- celý proces je spravedlivý
- standardy aplikované při posuzování jeho chování jsou stejné jako standardy aplikované na jakéhokoliv jiného studenta

Neformální nebo neuznané suspendování

Vyjmutí studenta z části školního dne jako sankce nebo požádání rodičů, aby si dítě nechali doma, jako sankce, je suspendování. Jakékoliv vyloučení uložené školou je suspendování.

Suspendování s otevřeným koncem

Studenti by neměli být suspendováni na neurčitou dobu. Jakékoliv suspendování na neurčitou dobu by bylo de-facto kvalifikováno jako vyloučení.

11. 5 Postupy ve vztahu k suspendování

Školy jsou ze zákona povinné dodržovat spravedlivé postupy, když navrhuji suspendování studenta. Pokud předběžné zhodnocení faktů potvrdí výrazně špatné chování, které by mohlo být důvodem pro suspendování, škola musí dodržet následující postupy:

- informovat o stížnosti studenta i rodiče
- dát studentovi i rodičům příležitost reagovat

Informování studenta a rodičů

Je důležité informovat studenta i rodiče o stížnosti, o tom, jak bude řešena a že by mohla vést k suspendování.

Rodiče lze informovat po telefonu nebo písemně, to záleží na závažnosti celé věci. Výhodou písemného informování je fakt, že existuje permanentní záznam o tom, že byli rodiče informováni o chování studenta.

Poskytnutí příležitosti pro reagování

Rodiče i student by měli mít možnost zareagovat předtím, než je jakákoliv sankce udělena.

Setkání se studentem a s rodiči poskytuje příležitost pro to, aby každý řekl svůj pohled na situaci a mohl se zeptat na důkazy porušení chování, obzvláště pokud jsou některá fakta sporná. Může to být také příležitost pro to, aby se rodiče mohli se školou dohodnout na možném snížení sankce a na vymyšlení společného plánu na zlepšení studentova chování. Pokud rodiče a student nepřijdou na setkání, měl by jim ředitel písemně oznámit, jak důležitá je jejich účast na dalším setkání (dá se jim ještě jeden termín) a že pokud nepřijdou ani tehdy, bude povinností školy rozhodnout o sankci za chování studenta. Škola by měla zaznamenávat pozvání rodičů a jejich reakce.

Postupy spojené s okamžitým vyloučením

Pokud je zvažováno okamžité suspendování studenta jako reakce na zajištění bezpečnosti studenta, dalších studentů či zaměstnanců, mělo by být také zahájeno předběžné vyšetřování pro stanovení jasných důvodů,

proč bylo suspendování uděleno. Formální vyšetřování by mělo okamžitě následovat. Žádné suspendování nesmí být na neurčitou dobu (open-ended).

V případě okamžitého vyloučení musí být kontaktováni rodiče a musí jim být umožněno si dítě vyzvednout. Za žádných okolností nesmí být dítě posláno domů ze školy, aniž by byli předtím informováni rodiče.

11.6 Délka suspendování

Student by neměl být suspendován déle než tři dny, s výjimkou výjimečných okolností, v rámci kterých ředitel rozhodne, že je třeba delší doba suspendování pro dosažení určitého cíle.

Pokud je suspendování delší než tři dny navrženo ředitelem, mělo by být vždy diskutováno také se školskou radou, která posoudí okolnosti a očekávané výsledky, a rozhodnutí odsouhlasí.

Ale školská rada může oprávnit ředitele k rozhodování o suspendování v délce do pěti dnů, pokud včasné jednání ředitele s radou není možné.

Školská rada by měla za normálních okolností stanovit deset dnů jako maximální délku suspendování.

Školská rada by měla provést formální přezkoumání všech rozhodnutí o suspendování studenta, pokud by počet dnů, kdy je student suspendován, přesáhl dvacet dnů za školní rok.

11.7 Odvolání

Školská rada by měla nabídnout příležitost odvolat se proti rozhodnutí ředitele suspendovat studenta. Pokud o suspendování rozhodla rada, odvolání by mohl poskytovat Patron.

Pokud celkový počet dnů, kdy byl student suspendován, dosáhne počtu dvacet dnů za školní rok, rodiče nebo student starší 18 let, mohou podat odvolání dle sekce 29 školského zákona (section 29, Education Act 1998) ve znění pozdějších předpisů (školský zákon 2007).

Rodiče by měli být informováni o zákonné možnosti odvolání a také o způsobu, jak tak učinit.

11.8 Realizace suspendování

Písemné upozornění

Ředitel by měl písemně informovat rodiče a studenta o rozhodnutí ohledně suspendování. Dopis by měl obsahovat:

- délku suspendování a data, kdy suspendování začne a skončí
- důvody pro suspendování
- studijní program, kterým je třeba se řídit
- záležitosti týkající se návratu do školy, včetně jakýchkoliv závazků studenta a rodičů (např. rodiče mohou být požádáni, aby znovu vyjádřili svůj závazek ke kódu chování)
- možnost odvolání u školské rady/VEC/ministerstva školství

Zapojení rodičů a studenta

Pokud došlo k rozhodnutí o suspendování, může být jeho účinek hodnota zvýšen tím, že si ředitel nebo jmenovaný zaměstnanec osobně promluví s rodiči a zdůrazní jejich zodpovědnost za poskytnutí pomoci a podpory studentovi ve zlepšení jeho chování po návratu do školy.

Pokud rodiče nesouhlasí s osobním setkáním, dostanou o suspendování písemné oznámení.

11.9 Důvody ke zrušení suspendování

Suspendování může být ukončeno, pokud školská rada rozhodne o jeho zrušení nebo pokud bylo zrušeno na základě odvolání.

11.10 Konec suspendování

Suspendování končí dnem, který je uvedený v písemném oznámení, jež obdrželi rodiče studenta.

Re-integrace studenta

Škola by měla mít plán pomoci studentovi dohnat zameškanou látku. Tento plán by měl pomoci zabránit tomu, aby suspendování zapříčinilo akademický neúspěch studenta. Avšak úspěšná re-integrace sahá za akademickou oblast. Suspendovaný student může být rozzlobený nebo odmítavý vůči svému

suspendování a tyto pocity mohou vyvolat problémy s re-integrací, které mohou vést k dalším problémům v chování. Pokud je to možné, škola by měla stanovit konkrétního zaměstnance, který studentovi pomůže v procesu re-integrace.

Čistý štít

Pokud je jakákoliv sankce, včetně suspendování, ukončená, student by měl dostat příležitost a podporu pro nový začátek. Ačkoliv existuje záznam o jeho chování a udělených sankcích, jakmile byla sankce ukončená, škola by měla od studenta očekávat stejné chování jako od všech ostatních studentů.

11.11 Záznamy a zprávy

Záznamy o vyšetřování a učiněných rozhodnutích

Měly by být uchovávány formální písemné zprávy ohledně:

- vyšetřování (včetně poznámek a všech uskutečněných rozhovorů)
- proces rozhodování
- rozhodnutí a jeho odůvodnění
- délky suspendování a všech podmínkách souvisejících se suspendováním

Zpráva vedení školy

Ředitel by měl informovat o všech suspendováních, jejich důvodech a délce.

11.12 Přezkoumání použití suspendování

Vedení školy by mělo přezkoumat použití suspendování ve škole v pravidelných intervalech, aby se ujistilo, že je v souladu s pravidly školy a jeho používání je vhodné a efektivní.

Klíčové požadavky: Suspendování

Použití Průvodce znamená:

- Ujistění se, že škola má stanovená pravidla pro použití suspendování, která jsou schválená školskou radou a jsou v souladu s tímto Průvodcem.

- Ujistění se, že jsou tato pravidla všeobecně známá.
- Vyvíjení a dokumentování dobré praxe ve vztahu k používání suspendování.
- Spravedlivé procesy vyšetřování a rozhodování.
- Procesy informování rodičů a studentů o jejich právu se odvolat.
- Systém pro pravidelné přezkoumání suspendování ve škole.

12 Vyloučení

Student je vyloučen ze školy, pokud školní rada rozhodne o jeho nebo jejím trvalém vyloučení v souladu s ustanoveními § 24 v zákoně o vzdělávání (a sociální péči) z roku 2000. V rámci pravidel chování by školní rada měla zajistit, aby škola měla jasně danou politiku v oblasti vyloučení a konkrétní proces je v souladu s těmito pokyny a s jakýmkoli dalšími požadavky stanovenými Školním řádem.

12.1 Orgány pravomocné k vyloučení

Školní rada uznaná školou je pravomocná k vyloučení studenta. V praxi se osvědčila přímá přítomnost členů školní rady, bez delegace odpovědnosti na jinou osobu.

Školy a vysoké školy vedení nebo zřízené ve VEC

V případě škol a vysokých škol vedených nebo zřízených ve VEC je VEC pravomocným orgánem k vyloučení. Tato pravomoc může být přenesena (podle § 31 zákona o odborném vzdělávání) z VEC na školní radu v konkrétní škole. V případě přenesení autority na školní radu by se VEC mělo ujistit, že ustanovení je v souladu s těmito pokyny, s předpisy pro vedení školy a/nebo s Vzorovou dohodou a všemi relevantními právními požadavky.

Vyloučení by mělo být přiměřenou odpovědí na studentovo chování.

12.2 Důvody pro vyloučení

Vyloučení by mělo být přiměřenou odpovědí na studentovo chování. Vyloučení studenta je velmi závažný krok a školní rada by po něm měla sáhnout pouze v extrémních případech neakceptovatelného chování. Škola by měla mít i jiné prostředky k řešení problémového chování, aby nedošlo k vyloučení studenta, dle potřeby lze využít:

- setkání s rodiči a studentem, na kterém se všichni společně pokusí nalézt cesty jak pomoci studentovi změnit jeho chování

- ujistit se, že student rozumí možným následkům jeho chování, pokud by mělo přetrvávat
- zajistit, že se vyzkouší všechny ostatní možnosti
- hledání spolupráce v podpůrných zařízeních (např. Pedagogicko-psychologické poradny, služby zdravotních zařízení, Střediska výchovné péče, Speciálně pedagogická centra, služby speciálního školství)

Návrh na vyloučení studenta vyžaduje důvody jako:

- studentovo chování je přetrvávající příčinou výrazného narušení učení nebo výuky pro ostatní
- studentova trvalá přítomnost představuje skutečnou a významnou hrozbu pro bezpečnost
- student je zodpovědný za závažné škody na majetku

Důvody pro vyloučení mohou být podobné jako důvody pro částečné vyloučení. Kromě faktorů jako je stupeň závažnosti a přetrvávání chování je klíčový rozdíl v tom, jak školní orgány vnímají vlastní intervenci. Záleží, zda jsou si jisti, že vyzkoušeli všechny kroky intervence a věří, že vyčerpali všechny možnosti pro změnu chování studenta.

Automatické vyloučení

Školní rada může rozhodovat o sankcích jako součásti školní politiky, návrh musí odpovídat Školnímu řádu, musí proběhnout konzultace s rodiči, učiteli a studenty. Zejména v návaznosti na chování lze do sankcí zahrnout i vyloučení. Nicméně končené rozhodnutí o vložení vyloučení a přesného popisu takto sankciovaného chování do pravidel neodstraňuje povinnost sledovat řádný proces vyloučení a spravedlivé postupy.

Vyloučení za první přestupek

Mohou nastat výjimečné okolnosti, kdy školní rada nabude názoru, že by žák měl být vyloučen za první přestupek. Projevy chování mohou být důvodem pro návrh k vyloučení založený na jediném porušení pravidel, tyto projevy mohou zahrnovat:

- vážné ohrožení násilím zaměřeném proti ostatním studentů či členům učitelského sboru
- vážné násilí nebo fyzické napadení
- distribuce ilegálních drog ostatním studentům ve škole
- sexuální napadení

12.3 Určení vhodnosti vyloučení studenta

Vzhledem k závažnosti vyloučení žáka je závažnou sankcí, měla by školní rada, v rámci rozhodování o udělení této sankce, provést velmi detailní rozbor celé řady faktorů.

Faktory, které je třeba zvážit před předložením návrhu na vyloučení studenta
Povaha a závažnost chování
<ul style="list-style-type: none"> - Jaká je přesná podoba chování? - Jak moc neodpovídající bylo nepřijatelné chování a v jak dlouhém časovém úseku se projevovalo? - Stupňovalo se problémové chování i přes snahu o intervenci?
Kontext chování
<ul style="list-style-type: none"> - Za jakých okolností se závažné problémové chování objevovalo (např.: ve třídě, v určitých hodinách, na hřišti, ve skupině)? - Které faktory mohly spustit či vyprovokovat závažné problémové chování (např.: šikana, faktory kulturní či rodinné)? - Jsou zde nějaké faktory, které mohou být asociovány s chováním (např.: domácí poměry, speciální vzdělávací potřeby)
Dopady chování
<ul style="list-style-type: none"> - Jak problémové chování studenta ovlivňuje učitele a studenty? - Jaký je dopad chování na vyučování, učení a aktivitu třídy?
Doposud vyzkoušené intervence
<ul style="list-style-type: none"> - Jaké pokusy o intervenci byly doposud podniknuty? Za jak dlouhé časové období? - Jak byly intervence zaznamenávány a monitorovány? - Jaké měly intervence výsledky? - Byli do procesu hledání řešení zapojeni rodiče? - Byly v případě potřeby vyhledány a osloveny instituce poskytující psychologickou diagnostiku či poradenství? - Jsou student či jeho rodiče zapojeni v činnosti nějaké služby sociální péče a byla

tato služba požádána o pomoc s řešením problému? - Byla jakákoli jiná služba požádána o spolupráci (např.: pedagogicko-psychologická poradna) - Shodne se rada na tom, že se již nemůže být podniknut žádný další intervenční krok, či že by tato intervence pravděpodobně nevedla ke změně chování?
Je vyloučení přiměřenou reakcí
- Je chování studenta dostatečně závažné na to, aby odůvodňovalo vyloučení? - Byla při rozhodování o vyloučení studenta použita stejná standardizovaná kritéria jako u všech ostatních studentů?
Možný dopad vyloučení
- Do jaké míry může vyloučení zvýšit sociální či edukační zranitelnost studenta? - Bude student schopen účastnit se a mít prospěch ze vzdělávání se svými vrstevníky? - V případě, že bude student institucionální péči, jaké by mohly být dopady vyloučení pro službu tuto péči poskytující

Nevhodné užití vyloučení

Vyloučení by nemělo být navrženo v případech:

- Špatného akademického výkonu
- Nízké nebo pozdní docházky
- Drobným porušením školního řádu

Nicméně, každé chování, které trvale narušuje výuku, nebo je nebezpečné, může být závažným problémem.

Na chování se musí nahlížet v takovém kontextu, abychom porozuměli chování jako takovému a zároveň a tím mohli nastavit nejvíce přiměřenou sankci.

12.4 Postupy v rámci vyloučení

Od škol je právně vyžadováno, aby při podávání návrhu na vyloučení studenta postupovaly spravedlivě a zároveň se řídily postupy navrženými Education (Welfare) Act 2000 (více o spravedlivých postupech viz 10.3 a 10.4)

V případech, kdy se v rámci předběžného posouzení chování jedná o takové chování, které odůvodňuje vyloučení, měl by tento proces obsahovat následující kroky:

- 1) Podrobné prošetření vedené pod dohledem ředitele školy
- 2) Návrh školní radě podaný ředitelem
- 3) Zvážení návrhu ředitele školní radou a uspořádání jednání
- 4) Jednání a kroky školní rady na základě jednání
- 5) Konzultace sjednané úředníkem z odboru pro vzdělávání a sociální péči
- 6) Potvrzení rozhodnutí o vyloučení
- 7)

Tyto postupy předpokládají, že Školní rada je rozhodujícím orgánem v souvislosti s vyloučením žáka.

Úkolem každé školní rady je rozhodnout, které body tohoto postupu vyžadují samostatná setkání a které mohou být projednány společně na jednom setkání, v souladu s těmito kroky se dává rodičům náležitě oznámení a vhodný a přiměřený čas na přípravu na jednání školní rady.

Krok 1: Podrobné prošetření vedené pod dohledem ředitele školy

V rámci prošetřování návrhu, v souladu se spravedlivými procedurami, by ředitel školy měl:

- Informovat studenta a jeho rodiče o podrobnostech daného nevhodného chování, způsobech, jakými bude vyšetřováno a o tom, že by vyšetřování mohlo vést k vyloučení studenta
- Poskytnout rodičům i studentovi všechny možnosti reagovat na tuto stížnost o závažném nevhodném chování, ještě předtím, než je učiněno rozhodnutí a uložena sankce

Rodiče by o nevhodném chování a návrhu na jeho prošetřování měli být písemně informováni, aby existoval trvalý důkaz o tom, že rodiče byli informováni. To zaručí, že rodiče budou jasně srozuměni s tím, co jejich syn či dcera provedli. Plní se tím také důležitá funkce zdůraznění závažnosti, kterou škola připisuje danému nevhodnému chování.

Rodičům i studentům musí být nabídnuty všechny možnosti reagovat na stížnosti o nevhodném chování před tím, než bude učiněno rozhodnutí

o pravdivosti tvrzení a předtím než bude sankce uložena. V případech, kdy prošetření vede k vyloučení, je setkání s žákem a jeho rodiči zásadní. Poskytuje jim totiž možnost vyjádřit se k celé situaci z jejich pohledu, to je vhodné zejména v případech, kdy jde o spor o faktech. Může také rodičům poskytnout možnost pohovořit si o snížení sankce a škole pro vysvětlení rodičům, jak nejlépe pracovat s nevhodným chováním žáka.

Krok 2: Doporučení ředitele školní radě

Pokud ředitel školy zastává názor o možném vyloučení žáka, založený na prošetření údajného nevhodného chování, doporučí školní radě uvažovat o vyloučení žáka. Ředitel by měl:

- informovat rodiče a žáka samotného, že školní rada byla požádána zvážit vyloučení
- ujistit se, že rodiče mají záznamy o obvinění žáka, prošetřování a písemném důvodném oznámení, na jehož základě byla školní rada požádána uvážit vyloučení
- školní radě poskytnout stejně rozsáhlé záznamy jako rodičům
- oznámit rodičům datum a pozvat je na slyšení školní rady
- upozornit rodiče, že mohou podat školní radě písemné nebo ústní odvolání
- ujistit se, že rodiče mají dostatek podkladů, aby se mohli připravit na slyšení

Krok 3: Školní rada zváží doporučení ředitele a uspořádá slyšení

Je zodpovědností školní rady posoudit úvodní prošetření a přesvědčit se, že vyšetřování bylo provedeno řádně a v souladu se spravedlivými postupy. Školní rada by měla provést vlastní zkoumání veškeré dokumentace a okolností případu. Rada by se měla ujistit, že žádná ze stran, která je zapojena do souvislostí s případem, není součástí rady (například člen školní rady, který učinil tvrzení o žákovi).

Tam, kde rada vezme v úvahu vyloučení žáka, musí uspořádat slyšení. Setkání rady za účelem slyšení by mělo být vedeno v souladu s řádnými postupy rady. Při slyšení ředitel a rodiče, případně žák, pokud je starší 18-ti let, představuje svůj případ školní radě v přítomnosti obou stran. Každé straně by mělo být dovoleno klást přímé doplňující dotazy vztahující se k důkazům druhé strany. Slyšení také dává příležitost rodičům sjednat snížení případných sankcí. V průběhu slyšení školní rada musí dbát na nestrannost členů rady. Rodiče si mohou ke slyšení žádat doprovod a školní rada by jim to měla v souladu s dobrými postupy umožnit.

Poté, co proběhne slyšení ředitele školy i rodičů, školní rada se poradí bez přítomnosti zainteresovaných stran.

Krok 4: Školní rada uváží další akce, které budou následovat slyšení

Po vyjádření všech stran je zodpovědností školní rady rozhodnout, zda bylo tvrzení podloženo nebo ne. Pokud bylo podloženo, rada rozhodne, zda je vyloučení adekvátní sankcí.

Tam, kde rada zvažila veškerá fakta vztahující se k případu a je toho názoru, že student by měl být vyloučen, musí toto rozhodnutí i s odůvodněním písemně oznámit úřadu pro vzdělávání a sociální péči. (Education (Welfare) Act 2000, s24(1))

Školní rada by měla postoupit rozhodnutí o návrhu vyloučení Národní radě pro vzdělávání a sociální péči.

Student nemůže být vyloučen dříve, než po uplynutí 20 školních dní ode dne, kdy školský úřad obdrží písemné oznámení.

Odvolání proti vyloučení může dle §29 školského zákona z roku 1998 automaticky uspět, pokud školský úřad nebyl s případem seznámen v souladu s §24 (1) nebo pokud do uskutečnění vyloučení neuplynulo 20 školních dní ode dne oznámení oznámit úřadu pro vzdělávání a sociální péči (Education (MiscellaneousProvisions) Act 2007, s4A)

Školní rada musí písemně rodiče informovat o jejích závěrech a následujících krocích v procesu. Pokud bylo navrhované vyloučení, rodiče mají být informováni o předání zpráv školskému úřadu.

Krok 5: Porada uspořádaná školským úřadem

Během dvaceti dní od obdržení oznámení školní rady o navrhovaném vyloučení žáka, školský úřad musí:

- vynaložit veškeré úsilí uspořádat individuální konzultace s ředitelem školy, rodiči, žákem a s každým dalším, kdo může být případu nápomocen
- svolat ty strany, které souhlasí s účastí (Education (Welfare) Act 2000, §24).

Účel konzultací i setkání je ujistit se, že prováděná opatření jsou v zájmu dalšího pokračování žáka ve vzdělávání. Tato setkání mohou vyústit v dohodu o alternativní intervenci, která by zabránila vyloučení žáka. Nicméně pokud pokračování ve studiu není možné, měly by se konzultace soustředit na alternativní vzdělávací možnosti alespoň na kratší dobu.

V zájmu prospěšnosti žákova dalšího vzdělávání by dotyčné strany měly společně se školským úřadem plánovat další možnosti žákova vzdělání.

Až do těchto konzultací o žakově dalším vzdělávání, může školní rada učinit kroky, aby se ujistila, že je udržován pořádek a že je zajištěna bezpečnost žáků. (Education (Welfare) Act 2000, s24(5)).

Školní rada může v této době zvážit i vhodnost suspendování žáka. Toto suspendování by mělo být zvažováno pouze v případě, kdy je pravděpodobné, že stávající přítomnost žáka bude závažně narušovat učení druhých žáků, nebo představuje hrozbu pro bezpečnost ostatních studentů nebo zaměstnanců.

Krok 6: Potvrzení rozhodnutí o vyloučení

Po vypršení dvacetidenní lhůty po oznámení návrhu školskému úřadu a v případě, že školní rada stále zastává názor o vyloučení žáka, školní rada by měla učinit závazné rozhodnutí o vyloučení (tato pravomoc může být delegována na předsedu a ředitele školy).

Rodiče by měli být okamžitě informováni, že vyloučení bude vykonáno. Rodiče a žák by měli být poučeni o právu na odvolání a měl by jim být předán standardní formulář o podání odvolání.

O rozhodnutí vyloučit žáka, musí být veden formální záznam.

12.5 Odvolání

Rodič nebo student starší 18ti let mohou podat proti rozhodnutí o vyloučení odvolání tajemníkovi Generálního odboru školství a vědy. Odvolání může být podáno také Národní radou pro vzdělávání a sociální péči v zastoupení za studenta.

Navštěvuje-li student školu založenou nebo spravovanou VEC , musí být odvolání podáno nejprve na VEC. Pokud VEC toto odvolání zamítne, mohou rodiče, nebo student starší 18ti let podat odvolání tajemníkovi Generálního odboru školství a vědy.

Proces odvolání

Proces odvolání podle § 29 školského zákona 1998 začíná poskytnutím mediace a mediátora jmenovaného odvolacím výborem (odbor školství a vědy). Další informace o procesu odvolání, včetně požadavků na dokumentaci a jednotlivých krocích procesu jsou uvedeny v aktuálním průvodci Ministerstva školství a vědy.

12.6 Kontrola užívání aktu vyloučení

Školní rada by měla přezkoumávat používání vyloučení ve škole v pravidelných intervalech, aby se zajistilo, že použití tohoto kroku je v souladu s politikou školy, že vzorce posuzování odhalují faktory, které mohou ovlivňovat chování žáka ve škole a aby bylo zajištěno, že vyloučení je používáno vhodně a adekvátně.

Klíčové požadavky: Vyloučení

Použití Průvodce znamená:

Mít stanovená pravidla pro vyloučení, která jsou schválená školní radou, jsou v souladu s tímto Průvodcem a schválené Patronem.

Zajištění, že pravidla jsou všeobecně známá.

Vyvíjení a dokumentování dobré praxe v oblasti vyloučení.

Stanovené férové procesy pro zjišťování okolností a činění rozhodnutí ohledně vyloučení.

Informování studentů a rodičů o jejich právu se odvolat.
Pravidelné revize systému používání vyloučení ve škole.

Příloha 1 Vzor pravidel pro prevenci šikany

Správní rada rozpoznává velice vážnou povahu šikany a negativní dopad, který může mít na životy žáků a je proto plně odhodlána podporovat následující klíčové principy nejlepší praxe v prevenci šikany a v řešení projevů šikany:

- Pozitivní školní kultura a klima, které:
 - vítá rozdíly a diverzitu a je založeno na začleňování všech
 - povzbuzuje žáky ve zveřejnění a diskutování případů šikany v prostředí, které nepředstavuje hrozbu
 - podporuje vztahy založené na respektu
- Efektivní vedení
- Celoškolský přístup
- Sdílené porozumění tomu co šikana je a jaký má dopad
- Implementace vzdělávacích a preventivních strategií (včetně opatření zvyšujících povědomí), které:
 - v žácích budují empatii, respekt a resilienci
 - explicitně řeší případy kyberšikany a šikany založené na identitě¹ (zejména homofobní a transfobní šikany)
- Efektivní supervize a monitorování žáků
- Podpora zaměstnanců
- Soustavné zaznamenávání, vyšetřování a sledování projevů šikany (včetně použití stanovených intervenčních metod)
- Průběžná evaluace efektivity pravidel pro prevenci šikany

V souladu s „Anti-Bullying Procedure for Primary and Post-Primary Schools“ je šikana definovaná jako:

Šikana je nechtěné negativní chování, verbálně, psychicky nebo fyzicky provedené, jedincem nebo skupinou proti jiné osobě (nebo osobám) a opakované v průběhu času.

Následující typy šikany jsou součástí definice šikany:

¹ Identity-based bullying: homophobic, transphobic, disability-related and religiously motivated bullying

- záměrné vyloučení, škodlivé drby (pomluvy) a další formy vztahové šikany
- kyberšikana
- šikana založená na identitě, jako je homofobní šikana, rasová šikana, šikana založená na členství jedince v kočovné komunitě a šikana jedinců s postižením nebo speciálními vzdělávacími potřebami

Izolované a jednorázové incidenty záměrného negativního chování, včetně jednorázových urážlivých nebo bolestivých sms zpráv (a jiných typů soukr. zpráv), nespádají do definice šikany a měly by být vyřešené v souladu s kódem chování školy.

Avšak, v kontextu těchto pravidel, umístění jednorázové nebo bolestivé zprávy, obrázku nebo prohlášení na sociální síť nebo jiné veřejné fórum, kde tato zpráva, obrázek nebo prohlášení může být zhlédnuto a/nebo opakováno dalšími lidmi bude považováno za šikanu.

Učitelé pověřeni vyšetřováním a řešením šikany jsou:

Vzdělávací a preventivní strategie (včetně strategií specificky zaměřených na kyberšikanu a šikanu založenou na identitě), které bude škola používat jsou:

Školní procesy vyšetřování, sledování a zaznamenávání projevů šikany a stanovené strategie pro intervenci používané ve škole pro řešení případů šikany jsou:

Školní program pro podporu práce s žáky zasaženými šikanou je následující:

Supervize a monitorování žáků

Správní rada potvrzuje, že vhodná supervize a monitorování je na místě pro prevenci a řešení šikany a také pro usnadnění včasných intervencí.

Prevence obtěžování

Správní rada potvrzuje, že škola učiní veškeré kroky potřebné pro prevenci sexuálního obtěžování žáků či zaměstnanců nebo obtěžování založené na jakémkoli z následujících důvodů (transgender, občanský status, rodinný status, sexuální orientace, náboženství, věk, zdravotní postižení, rasa a členství v kočovné komunitě).

Příloha 2 Praktické tipy pro budování pozitivní školní kultury a klimatu

Praktické tipy pro okamžitá opatření, která mohou být učiněná s cílem budovat pozitivní školní kulturu a klima, které působí preventivně proti šikaně a ve kterém lze řešit projevy šikany:

- Uctivé chování všech členů školní komunity za všech okolností jako vzor
- Explicitní naučení žáků, jak uctivé vyjadřování a chování vypadá, jak zní, jak je pocíťováno ve třídě a ve škole
- Zobrazení klíčových respektujících/uctivých zpráv ve třídách, v místech shromažďování a okolo školy
- Chycení žáků při dobrém chování - všimnutí si a uznání projevů správného chování poskytnutím pozitivní pozornosti
- Konzistentní řešení užívání diskriminujícího nebo hanlivého jazyka ve škole - včetně homofobního a rasistického jazyka a jazyka, který znevažuje žáky se zdravotním postižením nebo žáky se SVP
- Poskytnutí konstruktivní zpětné vazby žákům, když jim chybí uctivé vyjadřování a chování
- Systém povzbuzování a odměn k podpoře dobrého chování, který je v souladu se školními pravidly a rutinou
- Naučení žáků vhodnému používání sociálních médií
- Pozitivní povzbuzení žáků v zacházení s mobilem a internetem dle školních pravidel
- Sledování a jednání s žáky, kteří ignorují pravidla
- Aktivní začlenění rodičů v kampaních zvyšujících povědomí na sociálních médiích
- Aktivně podporovat právo každého člena školní komunity mít ve škole pocit bezpečí a jistoty
- Zdůraznit a učit žáky pravidlům v „pupil-friendly“ - jim srozumitelném jazyce ve třídě i společných prostorách
- Všichni zaměstnanci mohou být aktivně na pozoru před projevy šikany

- Ujištění se, že je na školním dvoře a hřištích dostatečný dozor
- Žáci mohou školním zaměstnancům pomoci v identifikaci „horkých míst a časů“ pro šikanu ve škole
 - horká místa mají tendenci být na hřištích, dvoře, venku, v šatnách, chodbách a dalších místech bez strukturovaného dozoru
 - Horké časy bývají tehdy, když je nedostatek strukturovaného dozoru (hřiště, dvůr, stěhování mezi třídami)
- Podpora zakládání a činnosti studentských rad